

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo
The Oslo School of Architecture and Design

DIPLOMA PROGRAM FALL 2018

Diploma candidate: Maria Årthun

Institute: Urbanisme og Landskap

Main supervisor: Marianne Skjulhaug

Second supervisor: Joakim Skajaa, Lisbet Harboe

External supervisor:

Company cooperation:

Title of project: Nabolagsutvikling på Rødtvet: *Grasroturbanisme*

Leserveiledning

Oppgaven består av fire forskjellige elementer:

1. Diplomprogram : Grasroturbanisme – forundersøkelser
2. Utstillingsvegg:
  - Tekst
  - Foto
  - Illustrasjoner
  - 4 hefter som beskriver prosessen og prosjektet
  - video
3. Hefte: RØDTVET*festivalen* – arrangementsveileder
4. Diplomrapport med refleksjoner
  - Diplomrapporten oppsummerer hele prosjektet og prosessen og fungere som en guide inn i diplomoppgaven.

Nabolagsutvikling på Rødtvet:

Grasroturbanisme

Diplomrapport

Innhold

Leserveiledning	3
INTRODUKSJON.....	10
PERSONLIGE ERFARINGER.....	13
EN SOSIALT BEVISST FAGTRADISJON	17
Lacaton & Vassal.....	18
Exyzt	19
FANTASTIC NORWAY	20
Social Light Movement.....	21
meg som arkitekt	23
PROSESSEN.....	25
De første idéene.....	27
<i>Drømmeløkka</i> - Sletteløkka Gatefest	28
Fritidstilbud i området.....	29
Trafikksikkerhet og hjertesone.....	29
Groruddalstinget	31
Splotting	32
7.klasse på Rødttvet skole	33
Ungdomstråkk	34
Lilloringen	35
Mitt Rødttvet	36
DIPLOMPROSJEKT	39
Festivalsjefens memoarer	41
Festivalrapport	48
REFLEKSJONER	55
VEIEN VIDERE	59
Konkrete engasjement	61
ALLE INNVOLVERTE	63
Organisasjonskartet.....	65
Frivillige	66
Lokale organisasjoner.....	67

INTRODUKSJON

HVA

Oppgaven utfolder seg på Rødtvet, et drabantbyområde i Groruddalen. De fysiske omgivelsene vitner om at dette er et sted som har fått lite oppmerksomhet i tiden etter at det ble bygget og dermed har opplevd en negativ utvikling gjennom flere tiår.

Stedet skal i årene som kommer gjennomgå en transformasjon i form av boligfortetting hvilket vil påvirke området som helhet.

Mitt prosjekt forholder seg konkret til Rødtvet og stedets beboere. Jeg ønsker å undersøke hva jeg som nyinnflyttet nabo og arkitektstudent kan bidra med i den pågående prosessen rundt å løfte området.

Det jeg ønsker å undersøke er:

Hvordan skape endring på Rødtvet?

Hvordan komme i gang nå?

Hva kan jeg som arkitektstudent bidra med?

HVORFOR

Jeg ønsker å finne ut hva jeg som beboer og arkitektstudent kan bidra med for å styrke nærmiljøet på Rødtvet. Jeg har til stadighet vært på flyttefot og har derfor aldri hatt mulighet til å være en del av et nabolag. Jeg synes derfor det er spennende å benytte sjansen til å studere området samtidig som jeg blir en del av lokalsamfunnet. Jeg tror dette kan hjelpe meg til å oppdage kvaliteter og utfordringer i området som ellers kan være vanskelig å få øye på.

For øyeblikket holder PBE på med utarbeidelsen av reguleringsplanene for VPOR¹-området på Rødtvet og det er planlagt en rekke nye boliger i det som i dag er et næringsområde.

Dette er derfor et spennende tidspunkt for å jobbe med endringer nettopp på Rødtvet, et område som tidligere har blitt oversett i den omfattende Groruddalssatsningen. Nettopp nå finnes det en mulighet for å ha en reell påvirkning på hva som skal skje med Rødtvet i årene som kommer.

Hovedfokuset mitt skal være barn og ungdom fordi dette er en gruppe som har svært få tilbud i området i dag.

Jeg er dessuten nysgjerrig på om min oppfatning av området vil endre seg etter hvert som jeg infiltrerer lokalsamfunnet.

---

¹ Veiledende plan for offentlig rom (VPOR) er et strategisk planverktøy som skal bidra til helhetlige grep for offentlige rom og fysiske strukturer i sentralområdet, inkludert parker, torg og plasser, samt gater og forbindelser, er ikke juridisk bindende.

HVORDAN

Dette er en scenariobasert oppgave, som går i dialog med et lokalsamfunn for å avdekke utfordringer i området og i fellesskap jobber for å finne en løsning på disse.

Som utgangspunkt for prosjektet har jeg kartlagt hvilke menneskelige og fysiske ressurser som er i området samt hva som finnes av lag, foreninger, organisasjoner og andre aktivitetstilbud. Jeg har tatt utgangspunkt i barn og unge som målgruppe, fordi jeg tror at da berører man indirekte andre grupper, slik som foreldre, ansatte på skolen og ledere for ulike fritidstilbud. Tanken har vært å likevel påvirke området på en måte som kan komme de fleste til gode

Prosjektets form er informert av medvirkningsprosesser. Prosessene inngår som en viktig del av diplomoppgaven og er en del av resultatet. På bakgrunn av dette har jeg funnet hvilket inngrep jeg mener er riktig å utføre som en del av min oppgave. Jeg har ønsket å gjøre noe som vil påvirke et fysisk sted sentralt på Rødtvet og at denne temporære intervensjonen skulle bidra til å endre opplevelsen av området.

Jeg har blitt kjent med beboere i området gjennom samtaler, workshops, og andre aktiviteter. Skolene og idrettslagene har også vært invitert med inn i prosessen. Jeg kom dessuten til å benytte meg aktivt av sosiale medier som et verktøy for å nå ut til flest mulig.

Hovedformålet med oppgaven er å bidra positivt til den pågående områdeutviklingen på Rødtvet, gjennom å bruke min kompetanse som arkitekt i kombinasjon med min rolle som nyinnflyttet nabo. På denne måten håper jeg det er mulig å inspirere andre naboer til å innta en mer aktiv rolle i nabolaget og debatten rundt områdeutviklingen. Jeg har jobbet for at informasjonen jeg har innhentet gjennom ulike møter med beboerne i området er videreformidlet til planmyndigheter, kommunen og bydelene.

Prosjektet har med andre ord sprunget ut fra mitt ønske om å være en bidragsyter i eget nabolag og i denne prosessen motivere andre til å være det samme.

PERSONLIGE ERFARINGER

Urban Sjøfront, Stavanger - medvirkning som ungdomsdeltaker

Allerede som 15-åring fikk jeg en introduksjon til arkitekturen som sosial generator, gjennom workshops i regi av Stavanger kommune. I opptrappingen til at Stavanger skulle være Europeisk Kulturhovedstad i 2008 skulle det utvikles møtesteder for ungdom rundt i byen i form av ulike aktivitetsparker. I årene som fulgte fikk jeg være med på flere prosjekter og fikk følge dem fra konsept til ferdigstilling - blant annet Skateparken på Tjelvene² og Geoparken³ uten for Norsk Oljemuseum. Jeg syntes det var fascinerende at mine tanker og erfaringer var av verdi for noen, og at jeg var en ressurs i planleggingsprosessen. Å se mine tanker forvandlet til elementer i et byrom som var til glede for mange mennesker, vekket en følelse av stolthet i meg. Jeg hadde funnet noe jeg kunne tenke meg å gjøre resten av livet: skape gode rom som genererer liv.

Det tomme rommet

Etter videregående jobbet jeg som praktikant på et arkitektkontor i Bergen, hvor jeg ble kjent med en annen side av arkitekturen. En av arkitektene sa noe til meg som jeg aldri har klart å glemme - *Arkitektur skal fotograferes ren - uten mennesker.*

Med dette mente hun at folketomme bilder best kan yte arkitekturen rettferdighet. Den skal stå alene. Kun være til for seg selv – for *arkitekturens* skyld. Tilstedeværelsen av mennesker roter det bare til.

Et kjapt bildesøk på google kan bekrefte at dette er den gjengse oppfatning om hvordan arkitektur skal fremstilles. Fraværet av mennesker er påfallende.

Unntaket fra denne uskrevne regelen er det i de fleste tilfeller renderingene som står for, og der er det *more is more* som gjelder. Disse har som formål å vise hvilket yrende folkeliv prosjektet kommer til å generere; et ungt par går hånd i hånd, barn som leker med drage - til tross for at det tilsynelatende er vindstille og eldre mennesker sitter og betrakter det hele fra benken under det blomstrende kirsebærtreet. En homogen gruppe hvite mennesker som koser seg på café – krydret med et eller to kulturelle alibi og en hund. En glossy, ryddig, ideell verden hvor alle er lykkelige.

Ideen om fraværet av mennesket i avbildningen arkitektur har jeg helt ubevisst videreført gjennom mine egne fotografier fra rundt i verden. Her fremstiller jeg arkitekturen i sin ypperste form med forførende linjeføring og sensuelle materialitet. – naken og ren. Ikke skjendet av tilstedeværelsen av mennesker. Dette står i sterk kontrast med mitt første møte med arkitekturen - den som hadde folk i fokus.

MakersHub

Mine prosjekter gjennom studietiden gjenspeiler min interesse for mennesker og jeg har forsøkt å være trofast mot mitt standpunkt om at prosjektene jeg lager skal være til nytte og glede for andre. Jeg mener at man som fagperson bør bruke sin kompetanse til samfunnsnyttige formål. Dette fikk jeg etter hvert testet ut da jeg sluttet meg til designkollektivet MakersHub hvor vi jobbet med å øke bostandarden på flyktningmottak. Jeg anser meg selv som forholdsvis fordomsfri, men her måtte jeg jobbe for å bryte ned egne ideer om hvem beboerne på mottak er. Det viste seg også at jeg hadde et glorifisert bilde av hvilken bolig man blir tilbudt når man kommer til landet som flyktning, og ble sjokkert over hvor dårlige disse sårbare menneskene blir behandlet. Jeg var forberedt på nøkternt men forsvarlig, som det heter i forskriftene, men dette var forkastelig og inhumant. Jeg visste at flykninger lever under elendige forhold rundt i verden, og har lenge hatt et ønske om å gjøre noe for å hjelpe disse - men nå ble det klart for meg at det også er et behov for å feie for egen dør.

---

² <https://www.arkitektur.no/pilotprosjekt-byomforming-stavanger-urban-sjofront?lcid=1033&pid1=232045>

³ <http://www.helenhard.no/thinking/geopark>

EN SOSIALT BEVISST FAGTRADISJON

Praksiser som har inspirert meg

Lacaton & Vassal

Gjennom studietiden har jeg oppdaget praksiser som bygger rundt mine verdier og tanker rundt hvordan man kan bruke arkitektpraksisen for sosiale formål – Praksiser jeg har latt meg inspirere av er blant annet Lacaton & Vassal som slår fast at arkitektonisk og romlig kvalitet ikke skal være forbeholdt de med penger. Det handler om å tilrettelegge for livskvalitet og utfoldelsesmuligheter. Dette viser de blant annet gjennom transformasjonen av boligkomplekset Tour Bois-le-Prêtre (2005-2011)⁴. Dette prosjektet faller under strategien *+Plus* som de hadde utviklet i samarbeid med arkitekten Frédéric Druot og som var deres motsvar til den franske statens finansieringsprogram for rivning av boligblokker. Formålet med saneringsprosessen var å løse opp i opphopningen av sosialboliger i drabantbyer og blokkområder, og tanken var å erstatte disse med boligprosjekter i mindre skala. Gjennom strategien *+Plus* argumenterer arkitektene for at det er mer lønnsomt, og sosialt forsvarlig, å bygge på de eksisterende blokkstrukturene fremfor å rive og bygge nytt. I *Bois-le-Prêtre* valgte de å bygge en struktur utenpå den eksisterende strukturen. Påbygget gir arealer til leilighetene i form av vinterhager og terrasse som blir tilgjengelige gjennom nye åpninger i den eksisterende fasaden. Beboerne kan beholde leilighetene sine og bli boende i nesten hele byggeperioden, og når påbygget er ferdigstilt har kvaliteten på leiligheten økt betraktelig. Dette prosjektet og *+Plus* ble et bevis på at det er mulig å tenke annerledes rundt hvordan man løfter et område og bidro til et skifte på politisk plan - fra rivning til renovering.

Noe av det jeg liker best med Lacaton & Vassals prosjekter er at de ikke er redde for å gjenbruke eksisterende elementer eller løsninger. De anerkjenner at med faglig kompetanse følger et samfunnsansvar. De er opptatt av å legge til rette for livskvalitet – for alle. De er opptatt av bærekraftige løsninger og en rettferdig fordeling av arkitektoniske kvaliteter som plass, lys og skjønnhet. Boligen, der vi oppholder oss aller mest står sentralt her⁵.

---

⁴ <https://www.lacatonvassal.com/index.php?idp=46#>

⁵ Forelesning v. Lisbet Harboe, Forelesning ATH 05/02/2016

Exyzt

Et annet kontor som også gjenbruker rom og strukturer designkollektivet Exyzt. De ser seg ut ledige tomter eller bygninger i byen som de okkuperer midlertidig. De transformerer de ved å bygge enkle, temporære strukturer i rimelige materialer. Disse utgjør så en midlertidig plattform for sosiale arrangement. Deres strategi er basert på tanken om at veien til suksessfull stedsutvikling går gjennom lokalsamfunnets evne og vilje til å ta eierskap til eget nærmiljø. Man approprierer deler av byrommet til sitt bruk for en kortere periode. Slik blir man en synlig samfunnsaktør og får tilgang til å medvirke. Mye arbeid legges alltid ned i forkant av bygging av strukturene/gjennomføring av arrangementene. Lokale ressurser og potensielle brukergrupper kartlegges og aktiveres.

Exyzt's arbeid er relevant for hva jeg ønsker med mitt prosjekt av flere grunner. Måten de knytter kontakt med lokalbefolkning og potensielle brukergrupper i nærmiljøet i forkant, for så å designe romlige strukturer og sosiale arrangement, for og med disse gruppene som innledningsvis kartlegges. Slik designes det for et spesifikt lokalt formål, som sikrer at det man skaper blir benyttet og verdsatt.

Eksisterende lokale ressurser benyttes altså som formgivende generator når disse fysiske strukturer og sosiale *eventene* designes. Deres design fremstår som en slags symbiose mellom det fysiske og det sosiale, hvor på det sosiale tillates å være førende element. Et annet aspekt er at Exyzt demonstrerer hvordan en kort intens *happening* kan ha ringvirkninger som ikke er proporsjonale med egen størrelse når det kommer til hverken tid eller rom. Det er ikke nødvendigvis alltid slik at det bør designes nytt, stort og permanent først som sist.

I 2009 okkuperte Exyzt deler av et område i London kalt Dawston Mill. De transformerte området midlertidig ved å konstruere en 16 meter høy vindmølle med et felles kjøkken og en brødovn i tilknytning til denne. Som Lisbet Harboe påpeker i sin PhD *Social concerns in contemporary architecture* fra 2012 (p.187) åpnet vindmøllekonstruksjonen opp for at ulike aktiviteter kunne finne sted samtidig som den ble et landemerke, en fiksjon og et samtaleemne. En av arkitektene, Henninger, fremhevet viktigheten av vindmøllen som en generator for sosiale relasjoner. De sosiale relasjonene oppstår gjennom enkle hverdagslige aktiviteter som vi alle har et forhold til uavhengig av bakgrunn. Som f.eks det å lage mat og spise.

På samme vis vil mitt prosjekt trenge å okkupere fysisk rom i nabolaget for en kortere eller lengre periode for slik etablere en felles sosial arena som kan bidra til å generere engasjement, stedstilhørighet og samhold.

FANTASTIC NORWAY

Jeg vil gjerne også trekke frem et eksempel på lignende type praksis her hjemme: Fantastic Norway.

Fantastic Norway var et arkitektkontor som startet opp på utradisjonelt vis i 2003. Med et brennende engasjement for å redefinere arkitektens rolle og en klar tro på at dette betyr at arkitekten kan være en aktiv samfunnsbygger som tilrettelegger for brukermedvirkning, for så å benytte denne kunnskapen videre i sin designprosess. Slik forankres prosjektene lokalt og det skapes et personlig forhold mellom arkitekturen og menneskene berørt av den. Med en liten rød campingvogn og mottoet *“Every town is different; every place is in some way fantastic. We aim to embrace this fact and through dialogue transform it into architecture”* reiste de Nord-Norge rundt for å teste ut sin teori i praksis.

Fantastic Norways arbeid er relevant for hva jeg ønsker med prosjektet mitt av flere grunner. Campingvognen fungerte som et temporært møtested for lokalbefolkning hvor enn de parkerte. Det er mer enn en fysisk arena, det blir en sosial arena. Et alibi for å møtes, dele historier, diskutere ideer, engasjere seg i stedet man bor. I kombinasjon med mediedekning og publisering av essays i de ulike lokalaviser ble campingvognen hvor enn den ble parkert en plattform for diskusjon, debatt og workshops.

I desember 2004 parkerte de to arkitektene campingvognen sin i Bodø sentrum. Gjennom lokalavisa annonserte de en julekalender som hver dag i desember presenterte en ny visjon for Bøddø by basert på samtaler som fant sted i campingvognen mellom arkitektene og byens beboere. Som Lisbet Harboe formulerer i sin PhD *Social concerns in contemporary architecture* fra 2012 (p.118), *med dette grepet skaper de en mulighet for å visualisere og presentere fantastiske, ideer historier og imaginære prosjekter for lokaler beboere før noe av magien gjerne forsvinner i møte med byråkratiet og eiendomsutviklingens logikk*. Dette er noe jeg ønsker å oppnå gjennom mitt prosjekt.

De utviklet en metode som går på tvers av tradisjonell arkitektpraksis og viser gjennom dette at arkitektens rolle kan romme så mye mer. De presenterer arkitekten som en mulig samfunnsbygger med fokus på lokal kultur som drivkraft i steds- og prosjektutvikling. De anerkjenner verdien og viktigheten av stedsidentitet, områdestolthet og eierskap og som avgjørende suksessfaktorer når våre fysiske omgivelser skal planlegges og formgis. Dette er verdier jeg har lagt til grunn ved utvikling av min prosjektstrategi.

Social Light Movement

Erik Olsson & Jøran Linder

En annen praksis jeg har latt meg inspirere av er duoen Erik Olsson og Jøran som er lysdesignere og initiativtakere til bevegelsen *Social Light Movement*⁶. De bruker lysdesign som virkemiddel for å løfte sosialt belastede områder og steder som oppleves som utrygge eller ofte blir utsatt for hærverk.

De sier at gatelys er designet for biler. Om du designer for biler, får du biler. Hvordan kan man designe for mennesker? Vi går ikke gjennom livet og ser ned i bakken, som er overflaten som blir belyst av tradisjonell gatebelysning. Vi er oppreiste mennesker som ser rundt oss – vi må derfor begynne å belyse vertikale overflater!⁷

Lysset påvirker oss ved synssansen står for største delen av inntrykkene vi får. Øyet vårt er justert etter dagslys – et fullspekter lys som er varmt med god fargerendring. Gatebelysning er enten glissen og skitten oransje fra kraftige glødepærer, eller kald, billig LED. Når lyset er feil, får det oss til å føle oss utilpass. – det påvirker følelsesenteret vårt og er dermed en direkte faktor som avgjør hvordan vi opplever et sted. Det samme stedet vil oppfattes helt annerledes på dagtid.

De argumenter med at måten vi belyser offentlig rom ikke støtter opp om menneskene som skal være der. I parker finner man for det meste den samme typen belysning: lyktestolper som står rett opp og ned og kaster et blekt lys over stien men legger alt annet sort. Man kan ikke oppdage noen som står gjemt mellom buskene. Dette skaper en følelse av utrygghet samt en reell fare for å bli overfalt av noen man ikke har fått øye på. Dette var tilfellet med en park Olsson og Linder designet i Sverige. Kommunen ønsket å redusere energiforbruket i parken med 50%. Olsson og Linder viste hvordan man både kunne gjøre dette og øke tryggheten samt attraktiviteten i parken ved å bare endre på belysningstype og hvilke overflater man belyser.

Lysdesign er nesten utelukkende forbeholdt offentlige rom i sentrum av byer. Her har det vært en større bevissthet rundt dette i planleggingsfasen, og det er prestisje knyttet til godt designede urbane byrom. Byene lyses opp, men de fleste *bor* i forsteder og drabantbyer. Dette er områder som ford det meste blir oversett når det kommer til å etablere gode offentlige rom, og hvor *lysdesign* er et fremmedord. – I Groruddalen har det heldigvis vært et skifte på dette området, og gjennom Groruddalsløftet har det blitt etablert nye offentlige rom med en bevisst bruk av belysning. Et eksempel på dette er Groruddparken. Men boligområdene, og blokkbebyggelsen forblir like grå og glissen.

Olsson og Linder er tydelige på at enebolig ikke er ensbetydende med "hjem". Store deler av befolkningen har vokst opp i blokk i drabantbyer og kaller dette hjem. De er stolte over hvor de kommer fra. Ikke ta fra dem stoltheten! Lysdesign blir ikke prioritert i disse områdene og Olsson og Lindell ønsket å skape en bevissthet rundt dette – også på politisk plan. De startet en bevegelse som heter Social Light Movement somer beskrevet som en *filantropisk bevegelse som er grunnlagt for å skape et nettverk for lysdesignere og andre interesserte aktører slik at disse kan samarbeide om å forbedre belysning for folket: spesielt for dem som ikke har tilgang til belysning av god kvalitet i sitt miljø*.⁸ Dette gjør de ved å inngå et samarbeid med beboerne i forstedsområder som ansees som

⁶ <http://sociallightmovement.com/>

⁷ <https://vimeo.com/193325905>

⁸ <https://sociallightmovement.com/slm/page/manifesto>

belastede. Sammen med beboerne og ungdommer går de rundt i området og snakker om hvordan det oppleves. Deretter lager de et temporært lysprosjekt og inviterer politikere til å komme og se. Dette er for å skape en bevissthet rundt effekten av belysning, blant politikerne og beboere.

De gjør også mer permanente prosjekter som å oppgradere bygningselementer, transformere fotgjengerunderganger og jobbe med installasjoner i parker. Og alt for ofte blir de spurt om prosjektene deres er sikre mot vandalisme. – ved å forankre prosjektet i lokalsamfunnet, og invitere «vandalene» med i designfasen samt tilføre en estetikk som sier at dette er et sted det er verdt å ta vare på, sikrer Olsson og Linder at prosjektet blir utsatt for vandalisme i ettertid.

Jeg har veldig sansen for å bruke lys som et verktøy for transformasjon- både fysisk og sosialt. Gjennom prosjektene sine viser Olsson og Linder at man kan gjøre stor forskjell med enkle virkemidler og et trangt budsjett. Jeg mener også at det er lurt at de jobber på en måte som sikret at lokalbefolkningen får et eierskap til og kan føle stolthet over det. Denne måten å tenke rom og transformasjon på var utvilsomt førende da jeg bestemte meg for å jobbe med belysning.

meg som arkitekt

I diplomarbeidet mitt har jeg undersøkt arkitektroller i ytterkanten av fagdisiplinen. Det har selvfølgelig åpnet for spørsmål om hva det er jeg utelater for mitt virke som arkitekt. Legger jeg for eksempel poeten til side? Det sitter en stolt estetiker og poet i meg, dypt der inne, med en storslått drøm om å erobre verden med sin mesterlige strek og utsøkte formsans - Perfeksjonisten, som jeg liker å kalle ham. Den lille kritikeren med de store ambisjonene. Han som irriterer seg over folk som ødelegger arkitekturen ved å være *tilstede* i den. I møte med AHO, har Perfeksjonisten fått mer og mer plass. Han har skodd rundt en lest laget av idéer om hvem jeg *burde* være, hva som er *riktig* arkitektur og hva det innebærer å være en *skikkelig* arkitekt – men den lesten er ikke formet etter min fot.

Da jeg spurte meg selv om hvilke elementer jeg personlig mener er de viktigste i arkitekturen kom svaret umiddelbart:

Rom, lys og mennesker.

I min diplomoppgave ønsket jeg derfor å jobbe rundt disse elementene – eller materialene om du vil. – Er det nødvendigvis alltid slik at prosessen rundt å skape stedsidentitet må følge et løp som går fra regulering til prosjektering og avsluttes med oppføring, for så å fylle dette nye rommet med liv? Eller kan man begynne i andre enden med å skape liv og samhold som deretter kan påvirke utfallet av reguleringer og fremtidige prosjekter? Dette var noe av det jeg ønsket å undersøke gjennom min oppgave. Min påstand er at gjennom å starte med samhold og engasjement kan man hjelpe den allerede etablerte befolkningen i området til å føle en tilhørighet og eierskap til det *nye* stedet. Jeg ønsket å bruke mine verktøy som arkitekt til å styrke nærmiljøet og bidra til å øke følelsen av samhold, tilhørighet og stolthet på hyperlokalt nivå.

Med disse verdiene gikk jeg i gang med prosjektet og hadde bestemt meg for følgende: jeg skal jobbe *for* og *med* lokalsamfunnet, jeg skal gjennomføre et prosjekt som skal *manifestere seg fysisk* i nærområdet og påvirke opplevelsen av dette. Mitt hovedfokus skal være barn og ungdom.

PROSESSEN

De ulike aktiviteter jeg har vært involvert i gjennom den undersøkende delen av prosjektet mitt

De første idéene

Stedda i sentrum av en serie satellitter av aktiviteter

Opgaven min har vært igjennom ulike faser og har berørt en rekke mennesker. Fra starten av hadde jeg en formening om at jeg ønsker å knytte den opp mot den foreldredrevne fritidsklubben Stedda. Gjennom undersøkelsene jeg gjorde i forbindelse med prediplomen oppdaget jeg at klubben ikke er så populær som den en gang var og at foreldrene i området ikke lengre bidrar med sin tid for å holde klubben åpen – jeg ønsket å finne ut hva som var årsaken til dette, og hva som eventuelt må til for å snu trenden. Inntrykket jeg fikk var at de mest populære tilbudene klubben har er de som ikke finner sted i klubblokalet. Dette dreier seg om aktiviteter som telttur i marka, fjellturer, hyttetur ved sjøen og Øyfestivalen på Vesletjern. Tacokvelder er også populære. Utendørs aktiviteter og felles måltider var med andre ord det som trakk flest ungdommer. Dette er også aktiviteter som mange av foreldrene setter pris på, og gjerne driver med på fritiden.

Jeg så derfor for meg et prosjekt som besto av 3 lag: Fritidsklubben Stedda, en serie satellitter av aktiviteter og et nettverk av urbane grep for å koble disse sammen.

Stedda skulle være senteret i prosjektet. Denne trenger å oppgraderes slik at den blir et aktuelt sted for ungdom i dag.

Aktivitetssatellittene skulle fungere som støttefunksjoner for klubben og ta form som små strukturer rundt i området. Hver av disse vil kunne betjene en gitt aktivitet, og inneholde nødvendig utstyr for å kunne gjennomføre denne. Disse skal kunne betjenes av frivillige foreldre som ønsker å drive en aktivitet knyttet til denne strukturen – for eksempel en villmarks-gruppe. I tillegg til å tilby oppbevaringsmuligheter skal strukturene også kunne tilby noe for tilfeldig besøkende, som for eksempel gi le for vær og vind, sittemuligheter, noe å trene på, informasjon e.l. Dette bestemmes av hvor enheten er plassert. Eksempelvis kan en slik struktur være knyttet opp til aktiviteter i marka, og inneholde utstyr som lavvo, klatrestyr, kart, stormkjøkken og lignende. Dette med utstyr er viktig på Rødtvet fordi det er et område med store sosioøkonomiske forskjeller. Mange som vokser opp her opplever å ikke ha det samme som alle andre, for eksempel turutstyr. Dette hindrer barn i å delta på fritidsaktiviteter på lik linje med sine skolevenner, hvilket kan bidra til utenforskap og mistrivsel.

Det siste, mest urbane grepet var nettverket som binder disse sammen. Her ønsker jeg å benytte meg av ulike elementer som kan lede folk fra Stedda og til de ulike aktivitetssatellittene. Eksempelvis kan dette være en helhetlig, spennende belyningsplan, en type gjerde som også er et langt treningsapparat, en strekning med sittemøbler som også kan skates og syklers på, eller en egen type dekke som også kan brukes til å løpe på. Dette laget vil med andre ord være noe som bidrar til å løfte området som helhet ved å gjøre det mer tiltalende når det er mørkt eller oppfordre folk og barn til aktivitet.

Jeg kom med andre tidlig frem til et konsept som jeg likte av ulike årsaker: Det er et nytenkende svar på typologien fritidsklubb, det inspirerer til lystbetont dugnad, hvor foreldre kan bidra med å tilby aktiviteter de selv har en interesse for, og det vil gi noe til området som helhet og løfte opplevelsen av dette. – Men dette var kun forankret i mine antagelser om hva barn og ungdom er interessert i. - Hva ønsker de seg *egentlig*? Hva bruker de tida si på? Hvilke *interesser* har de? Hvor tilbringer ungdom fritiden sin? Med andre ord: Hva er *programmet*? Og hvordan skal jeg klare å øke engasjementet blant foreldrene?

Ideen med å skulle prosjektere aktivitetssatellitter ble lagt på is fordi jeg ønsket å gjøre noe som var bedre forankret i lokalsamfunnet – og etter hvert hadde det blitt klart for meg at det første som måtte gjøres for å sikre en slikforankring var å øke det lokale engasjementet.

Drømmeløkka - Sletteløkka Gatefest

Den første muligheten jeg fikk til å komme i kontakt med lokalbefolkningen var under Sletteløkka Gatefest i slutten av August.

Gatefesten på Sletteløkka er et årlig arrangement for og av beboerne, som ble startet i forbindelse med det først Groruddalsløftet. Festivalen består av aktiviteter for barna, internasjonal mat, noen salgsboder samt familievennlig underholdning. Jeg bestemte meg for å stille med en liten post hvor barn og unge kunne komme og bytte en drøm mot et eple. Drømmen skulle beskrive noe de ønsket seg for sletteløkka, noe de savnet, eller noe de likte spesielt godt. Dette skulle de skrive på en lapp som de så hang på et lite tre jeg hadde sagt ned for anledningen, og hengt epler på.

Mens barna skrev benyttet jeg sjansen til å spørre dem om ulike ting, som hva de likte å gjøre på fritiden, hvor de pleide å møte venner, om de hadde søsken også videre. Gjennom disse samtale oppdaget jeg en rekke ting, som i stor grad bekreftet det jeg på forhånd har lest om området. Det mest innlysende var at mange av barna hadde innvandrer bakgrunn, disse var faktisk i flertall, hvilket er utypisk for de aller fleste steder ellers i landet. Av disse var det mange som hadde noe lavere norskkunnskaper, både skriftlig og muntlig - i større grad enn man kan forvente når de fleste har bodd i Norge hele livet. Mange av disse barna var på gatefesten uten foreldrene sine – ofte sammen med yngre eller eldre søsken, Til sammenligning kom nesten alle de norskfødte barna i følge med en voksen. Jeg fikk vite at alle bodde på Sletteløkka og at mange hadde søsken. Når jeg spurte hva de gjorde på fritiden var *dataspill* eller *Fortnite* helt klart de mest populære fritidsaktivitetene, og da jeg spurte hvor de dro om de ville henge med venner sa de enten *vet ikke* eller *borte på skolen* (Rødtvet). Jeg fikk ikke inntrykk av at de besøkte hverandre så mye.

Kun én refererte uoppfordret til en ungdomsklubb, ungdomsklubben på Kulturhuset Veitvet, hvor han likte å være på *Bjerkeklubb* på fredager. Da jeg spurte de andre om de pleide å dra på ungdomskubbene var svaret for det meste nei. Jeg spurte de fleste i rett aldersgruppe om de pleide å dra til Stedda, men selv om de visste om tilbudet benyttet de seg ikke av det, uten at de kunne gi mer bedre detaljer en at *det er kjedelig der*.

Jeg snakket med en mor der som hadde gjort en interessant observasjon: Hun kunne fortelle at mange av barna som bor på Sletteløkka går i forskjellig barnehage og har søkt seg til andre skoler enn Rødtvet skole og Apalløkka som de sogner til. Grunnen til dette var gjerne at de kom tilflyttende fra et annet sted i området og ønsket å fortsette på samme skole, eller at de bor i vest-enden av Sletteløkka og derfor bor nærmere en Tonsenhagen skole. Det finnes ingen barnehager på Sletteløkka, selv om det bor nok barn der til at dette er et behov. Dette sier hun har ført til at når hun tar med seg sine barn ut for å leke, vil de ikke leke med de andre barna fordi de ikke kjenner noen av dem. Dessuten er mye av biltrafikken på Sletteløkka et resultat av at foreldrene er nødt til å kjøre barna sine til barnehagen fordi den ligger så langt borte.

Drømmene jeg fikk inn forteller en historie om at det ønskes flere gode lekeplasser og aktiviteter i området. Jeg fikk også inntrykk av at det var ønsker om møtesteder for folk i ulike aldre. Folk var generelt veldig fornøyde med å bo der, og likte at det var rolig, trygt og nært marka.

Fritidstilbud i området

Jeg ønsket å finne ut hva som finnes av fritidstilbud både lokalt på Rødtvet og i Groruddalen. På Rødtvet var jeg interessert i finne alle som har et tilbud for barn og unge, mens i dalen fokuserte jeg mer på uorganiserte aktiviteter slik som fritidsklubber, bibliotek, svømmehaller og barneskoler. Barneskolene tok jeg med fordi jeg mener disse har et ubenyttet potensial som samlingssted og ankerpunkt for lokalmiljøet – ikke bare for de som har tilknytning til skolen. Alle steder trenger et samlingssted og alle steder har en lokal skole som står tom store deler av døgnet. Noe av årsaken til dette er at det har vært strenge regler rundt bruk av skolebygninger utenfor skoletiden, men nå er det politisk vilje for å gjøre dette lettere.

Det finnes et ganske godt utvalg av fritidsklubber, idrettshaller og andre tilbud i dalen, men med mindre man kjører kan disse være utfordrende å komme seg til, spesielt for barna. Dessuten er de kommunale fritidsklubbene kun åpne for barna i bydelen de ligger i. Dette er for å unngå at det strømmer ungdom fra hele dalen til én klubb, noe som har vist seg å føre til bråk. Ungdommene i dalen identifiserer seg veldig med stedet de bor og det oppstår rivalisering mellom grupper basert på dette. Ungdommer er mobile, og henger ikke nødvendigvis der de bor, så for denne gruppen kan man tenke litt større når man snakker om tilbud *lokalt*. For barnas del derimot er det viktigere med tilbud som geografisk sett er i nærheten, helst i gåavstand. På denne måten kan de delta på aktiviteter som ikke avgjøres av om foreldrene har mulighet til å kjøre dem eller ikke. Dette kan bidra til å sikre at flere barn kan delta på aktivitetene, samt å gi barna mulighet til å øve seg i å være selvstendige ved at de kan komme seg til og fra aktivitetene på egenhånd.

Det er et behov for å styrke koblingene mellom delbydelene slik at Rødtvet, og i enda større grad Sletteløkka, ikke blir liggende for seg selv. Det er også et behov for å etablere tilbud lokalt på Rødtvet, både for voksne, barn, ungdom og eldre.

Trafikksikkerhet og hjertesone

”God puls på trygg skolevei”

Jeg gikk inn i denne oppgaven med et ønske om å møte lokalsamfunnet i de utfordringene de omgir seg med i hverdagen og støtte dem med min fagkompetanse der dette var ønskelig og mulig. Som jeg selv hadde observert er det et ganske uoversiktlig trafikkbilde mange steder i området.

De som bor i blokkene har ikke parkeringsplasser og må derfor benytte seg av gateparkering. Det som forundret meg er hvor mange av bilene som står parkert, spesielt langs Rødtvetveien, som ikke er personbiler, men store lastebiler. Kubete mastodonter som breier seg ut både i høyden og bredden. Dette gjør veien veldig smal, og det er umulig å vite om det kommer en bil - eller barn på sykkel i høy fart rundt svingen. Ikke er det mulig å få øye på fotgjengere som skal over veien før de allerede er halvveis over. Dette er ikke en god skolevei for alle elevene som bor i området, spesielt ikke for barna som kommer hele veien fra Sletteløkka, og som må bevege seg gjennom det som på sikt omvandles til byggeplass med anleggstrafikk i forbindelse med de nye boligprosjektene og VPOR.

Det var derfor ingen overraskelse at Rødtvet skole bestemte seg for å søke om å få bli en av to pilotskoler i Hjertesoneprosjektet her i byen. – Hjertesoneprosjektet er et prosjekt i regi av Utdanningsdirektoratet og Oslo Kommune og er et samarbeid mellom ulike organisasjoner og etater som for eksempel Statens Vegvesen og Trygg Trafikk. Målet er at opplevd sikkerhet og

trygghet ved gåing og sykling til skolen skal forbedres. Hjertesone er et prosjekt som hjelper til å få mindre biltrafikk rundt skolen, og gjør det sikrere for elevene å gå eller sykle. Det går ut på å skape bilfrie områder rundt skolene, og sikre trygge og attraktive skoleveier.

Min rolle i hjertesonesøknaden:

Jeg ble invitert med inn i prosessen som lokalkjent fagkonsulent og støttespiller og bidro gjennom enkle illustrasjoner samt råd og visjoner av ulik karakter og skala. Her er et en oppsummering av rådene jeg kom med i prosessen:

Noe av det første som må gjøres er helt åpenlyst: la bilen stå, få barna til å gå. Spesielt for de som bor langt unna, eller uansett kjører forbi skolen på vei til jobb eller å levere i barnehagen kan dette være en utfordring, og det er nok ikke realistisk at alle kommer til å gå eller sykle til skolen.

Det andre som etter min mening må gjøres er å begrense hvor det er lov å kjøre, kontrollere i hvilken retning trafikken beveger seg, og ha tydelige soner som skal brukes til å slippe barna av. I dag skjer dette på flere ulike steder, og det oppstår farlige situasjoner både på veien og parkeringsplassene tilknyttet øvre og nedre skolegård.

Øvre skolegård må derfor utelukkende brukes til å levere barn med funksjonsnedsettelse som kommer i taxi samt parkeringsplass for ansatte. Det burde oppfordres til et kjøremønster som beveger seg i en retning under henting og levering, for å unngå de farlige situasjonene når bilene forsøker å passere hverandre samtidig som barn slippes av eller gående elever krysser gata på vei til skolen.

Om man skal bevege seg over i fysiske tiltak mener jeg at veien sør for skolen, Sandåsveien, burde stenges helt for gjennomgående trafikk og transformeres til et gatetun. Kjøretøy som har tillatelse til å kjøre der vil være varetransport til kiwi samt beboere som har parkeringsplass utenfor blokkene. Dette hindrer trafikken i liten grad, da det er mulig å følge Rødtvetveien på nedsiden av kvartalet. Samtidig vil det være nyttig å inngå en avtale med Kiwi om å kunne bruke parkeringsplassen deres dom droppsone eller snuplass i leveringstiden om morgenen. På denne måten kunne denne triste gatestumpen gjøres om til et hyggelig sted til glede for hele nabolaget, kanskje til og med åpne mer opp mot skolen og gjøre arealet tilgjengelig for elevene.

Uansett om veien beholdes som den er eller om den gjøres om til et gatetorg er det interessant å se på bruk av lys som et forsterkende element for trafikksikkerhet. Ved å lage en helhetlig lysplan for veiene rundt skolen, samt andre kritiske punkter i området kan man synliggjøre myke trafikanter, og understreke fotgjengeroverganger. Det er dessuten en fin måte å markere droppsonen på. Med belysning mener jeg ikke tradisjonelle gatelys, men belysning som lyser opp fasader eller beplantning. I tillegg til at dette vil oppleves bedre, rent estetisk gjør det dessuten at det er lettere å oppdage mennesker som beveger seg foran flaten som er belyst.

Slike tiltak kan gjøres for å bedre trafikksikkerheten i hele området og gjøre det tryggere å være i en eventuell aktivitetspark på kveldstid. På denne måten kan man skape et miljø som oppfordrer folk til å bruke beina eller sykle fordi man skaper et gatebilde som folk faktisk ønsker å bevege seg i – en opplevelse. Et sted man føler seg sett og trygg – noe som virkelig mangler på Rødtvet i dag.

Det kan også være en ide å inngå et samarbeid med PBE samt utbyggerne i området for å forsøke å få dem til å bidra med elementer som kan bidra til å skape en bedre gatesituasjon. Det er viktig, spesielt for barna på Sletteløkka, at de har en skolevei de kan ha glede av. Det trengs elementer som kan bidra til å bryte opp den lange veien, og her tenker jeg VPOR sine tanker om å åpne opp Rødtvetbekken og anlegge park og friområde kommer til sin rett. Park er en bør helt klart være en aktivitetspark med fokus på barn og unge som byr på fysiske utfordringer og inspirerer til aktivitet.

Om den blir liggende der det i dag er en parkeringsplass rett ved t-banesporet blir dessuten ikke støy fra aktivitetene noen utfordring. At området aktiviseres er helt avgjørende. Også at det kommer bebyggelse som henvender seg mot gaten slik at man føler at man ikke er alene når man går gjennom området på kveldstid.

Det bør gjøres en vurdering på om de som kommer til spesialklassene med taxi kan leveres et annet sted enn i dag for å minimere trafikk på kritiske steder. Se på hva som kreves av tilrettelegging for å endre leveringssted.

Se på hva elevene har kartlagt gjennom bruk av Trafikkagentene, og vurderer muligheter for fysiske tiltak basert på dette

Dialog med kommunen om fysiske tiltak vi allerede har begynt å se på:

Det er allerede inngått en dialog med kommunen om fysiske tiltak som bør undersøkes: Innsnevring ved overganger på Rødtvetveien. Vurdere mulighet for å stenge av deler av Sandåsveien og lage adskilt torgplass og ny droppsone.

Vurdere alternativer for regulering av gateparkeringen og hastighetsendringer.

Vi vil skape kultur for at skolebarn bruker sykkel eller går til skolen, i et trafikkmiljø som oppleves trygt for barn og foreldre.

Groruddalstinget

Groruddalstinget ble stiftet i desember 2017 og er en uavhengig arena for alle som er engasjerte i Groruddalens framtid. Det var stortingspolitiker Jan Bøhler som tok initiativ til Groruddalstinget, og er organisasjonens leder. De jobber for å fremme det menneskelige aspektet, gjennom å ta opp temaer som speiler det som skjer dalen.⁹

En av fanesakene til Groruddalstinget er å jobbe for at dalens befolkning skal stå samlet og snakke med en stemme som høres. Navnet kommer fra det norrøne begrepet *ting*, der man samlet seg for å ta opp saker som berørte alle. På samme måte som det norrøne «tinget» fant sted der folk var, skal også Groruddalstinget legge til rette for å invitere til folkemøter der folk er – for eksempel på det lokale handlesenteret. Tinget som tar opp temaer folk bryr seg om, og alle skal kunne komme og si sin mening. De ønsker å minne folk på at det faktisk er de som har makta, gjennom å lytte til folket, samle dem, og vi skal stille tydeligere krav til politikerne.¹⁰

Jeg ble kjent med Groruddalstinget gjennom et folkemøte de holdt på Linderud senter i September. Temet var «foreldrerollen» og møtet besto av en rekke foredragsholdere som snakket rundt temaet, med påfølgende åpen mikk for alle som ønsket å si noe. Jeg er utrolig imponert over måten de har valg å angripe utfordringene i dalen. De tar med diskusjonen til de stedene folk befinner seg: det lokale kjøpesenteret. På denne måten når de ut til mange flere enn om de hadde invitert til et møte i en mer formell setting. De tør å prate om de viktige og vanskelige tingene, og jobber for at det også skal jobbes med disse på politisk plan.

⁹ <https://www.facebook.com/Groruddalstinget/>

¹⁰ <https://groruddalen.no/nyheter/groruddalstinget-vil-samle-folket/19.23801>

Gjennom Groruddalstinget fikk jeg dessuten gleden av å bli kjent med flere ressurspersoner, nettverk og organisasjoner, som på ulikt vis bidro til å forme RØDTVETfestivalen til det den var. Disse skal jeg fortsette å samarbeide med, både som privatperson, representant for Mitt Rødtvet og som styremedlem i Groruddalstinget som jeg hadde æren av å bli valgt inn i 26. november 2018. – et viktig verv som jeg gleder meg til å ta fatt på. Gjennom dette kan jeg bidra til å jobbe for både Rødtvet lokalt og Groruddalen som helhet – både på et medmenneskelig og politisk plan.

Splotting

En ting jeg lærte av den lille medvirkningsaktiviteten min på gatefesten var at det er utfordrende å spørre de rette spørsmålene. Man kan ikke komme med *hva liker du* eller *hva liker du ikke* spørsmål, og dette med drømmer var for mange litt for abstrakt – hvilke resulterte i mye *gratis sukkerspinn* og *skins til fortnite*. Jeg ble nødt til å finne et verktøy som kunne hjelpe meg til å spørre de rette spørsmålene – på ungdommenes premisser. Jeg ble tipset om en metode som kalles *Splotting* – et verktøy som ble utviklet av forskere som jobbet med ungdom på Tøyen og forsøkte å kartlegge hva som skulle til for å gjøre Tøyen bedre for dem. Jeg tok kontakt med en av forskerne ved nova som har vært med på å utvikle denne metoden. Hun heter Ingrid Tolstad og hun forklarte den slik:

En «Splott» er et fint virkemiddel å bruke begynnelsen av en medvirkningsprosess, som en åpner inn i tema. Den fungerer som en lavterskel ice breaker. Vi opplevde å ikke få de svarene vi var ute etter da vi spurte ungdommene rett ut *hva skal bli bedre på tøyen?* Det de derimot hadde lyst til å snakke om var hvordan de «ikke får lov til» å tilhøre Tøyen. De ble alltid møtt med et «*hvor er du egentlig fra?*» hvis de sa de var fra Tøyen. Dette viser at vi gjerne har en hierarkisk måte å kategorisere tilhørighet på– man *er* fra et sted, har *vokst opp* et sted og *bor* et sted. Hvor man *er* fra er ikke alltid det samme som hvor man er født. Man kan for eksempel være født på Aker sykehus i Oslo, og bodd på Tøyen hele livet, men hvis foreldrene dine er født og oppvokst i Somalia og kom hit som voksne, er plutselig du også fra Somalia – selv om du kanskje aldri har vært der. Dette er en av barrierene man kan bryte ned gjennom splotting-metoden.

En splot er et slags diagram som i form kan minne litt om et speilegg. Innenfor dette egget er alt likeverdig - ikke i konkurranse. Øvelsen foregår på følgende måte:

Først gjør man øvelsen en og en. Alle som sitter rundt bordet får velge seg et farget ark, og en farget tussj – dette gjelder også de voksne som er tilstede. Dette er for å skape en jevnbyrdighet, hvor alle er med og deler historier. Alle begynner med å tegne et hjerte, en eggeplomme, midt på arket, deretter en litt bølga form, som eggehviten på speilegget. Innenfor denne blobben skal de skrive eller tegne ting som står hjerte nært. Dette kan være for eksempel interesser, steder, aktiviteter eller personer. Ved at alle gjør øvelsen sammen kan man finne interesser som krysser, helt uavhengig av bakgrunn som alder, kultur osv. disse interessene er det lett å starte en dialog utefra. Deretter deler man splotten sin med sidemannen. Når folk har snakket seg litt varme tar man diskusjonen inn i plenum: Hvem vil dele noe som var overraskende, fint, trist? Hadde dere noe til felles?

Med splotten skal man ta utgangspunkt i hva som er bra og hva man synes fungerer. Mange skriver ned en idrett de driver med, venner, familie, sofaen og sosiale settinger som mat og spisesteder. Man kan også spørre spørsmål rundt hva som *ikke* står i splotten, som man kunne forvente at var der. *Hjem* for eksempel. Dette kan være en indikasjon på at hjem ikke er et godt sted, eller kanskje det er kjedelig, for mange mennesker eller for mye støy fra naboene? Eller kanskje rett og slett ble «hjem» bare glemt, til fordel for *fotballbanen* eller *Bislett Kebab*.

Man kan også lage en fellessplot om et sted. Her er det mulig å åpne for samtaler rundt tema som tilhørighet og hva et sted er. Dette kan være lettere å gjøre hvis man først har tatt en tur rundt i området og pratet litt løst og fast rundt det først og fått ungdommene til å vise hvor de vanligvis beveger seg.

Ved å snakke om *sted* kan man avdekke ganske konkrete behov. Eksempelvis kan man ha oppdaget at det er to fotballbaner i området, og ungdommene sier at de ofte spiller fotball, men så viser det seg at de kun bruker den ene fotballbanen, som både er eldre og lengst bort. Da er det interessant å begynne å spørre spørsmål om den andre banen. Kanskje viser det seg at banen heller, eller at det samler seg vann der når det regner? Eller kanskje det pleier å henge rusa folk der. – dette er informasjon man ikke kan få ved å sitte å se ned på et kart, eller kun gjennom en tomtebefaring.

7.klasse på Rødtvet skole

Den første gruppa jeg fikk teste ut Splotting på var ni elever fra 7. trinn på Rødtvet skole. Jeg hadde to timer av skoledagen til rådighet og valgte å fylle disse med opplegget til Ingrid Tolstad. I starten gikk det litt trått, men så snart elevene hadde fått et par ord ned på arket begynte det å løsne. Slik som Ingrid hadde fortalt meg var det noen ord som gikk igjen: Hjem, familie, venner – disse var ofte noen av de første som kom, deretter fulgte som regel en og annen idrett, også la de fleste til ord som netflix, sofa eller noe spillrelatert. Først etter en stund kom mer identitetsrelaterte stikkord slik som Norge, Oslo, Marokko og Sri Lanka ofte var to flere av disse i samme splott.

I plenumsrunden forsøkte jeg å spørre spørsmål rundt noen ord på splottene som jeg ønsket å få vite litt mer om. Her er et utdrag av noe av det jeg lærte: En av guttene hadde skrevet Stedda på splotten sin, med sa at han ikke bruker klubben lengre. Han ville heller dra til Kalbakkenklubben fordi der kan man drive med idrett inne, som for eksempel kanonball og fotball.

En av guttene hadde på seg en t-skjorte som det sto Galdhøpiggen på. Han snakket mye om utendørsaktiviteter av ulik art, samt Okesnøyen leirskole, som var et populært tema blant flere av de andre. Han brukte verken Stedda eller Kalbakkenklubben, men visste ikke hvorfor.

En av guttene kom ganske sent og virket uinteressert. Han brukte lang tid på å komme i gang, men skrev mamma som sitt første ord. Han bor på Sletteløkka og skrev både Norge og Marokko i splotten sin. I tillegg skrev han bursdag fordi han hadde hatt bursdag dagen før. Jeg fikk inntrykk av at denne ikke hadde blitt feiret. Det hente han måtte på jaker på søndager for å kjøpe greier for mora si, men han mente at den er dyr og dårlig- noe alle som kjente til butikken rundt bordet sa seg enig i.

Han som satt ved siden av, sa det var mye kids på sletteløkka. Han forklarte at de ikke leker sammen i gata, men at de henger der og finner på bøll. – bare sjekk bilene som står parkert der, de er herpa. dekk er sliza og greier! – Dette kjenner jeg også igjen fra samtaler jeg hadde med beboerne på sletteløkka under Gatefesten.

En av guttene pleide å spille Innebandy på Apalløkka tidligere, men alle slutta fordi de var dårlige. Han sa at det var fordi lagene de spilte mot hadde mange deltagere og kunne bytte hele laget i løpet av en kamp, mens de hadde bare to stykker på benken. Derfor tapte de. Alltid. Fikk inntrykk av at han savner laget. Ellers brukte han mye tid på å klarte på ting ute.

For en av de andre guttene sto mat øverst på lista. Tett etterfulgt av YouTube, Kapoeira, Fortnite, kino og stikkball på Kalbakken. Dessuten var han med i musikkteateret på Rødtvet skole, hvor de er 20 på gruppa og 50 totalt. Han hadde skrevet både Brasil og Norge i splotten sin.

En av guttene hadde mange ord som vitnet om at han er hjemmekjær: Skole, Rødtvet, Vesletjern, familie, senga mi, sove. Nyhus Gård hvor besteforeldrene mine bor De hadde griser og kyr før. Jul, bursdag, tegneserier og Ps4.

Det var interessant å se et klart skille mellom guttene og jentene, sel vom veldig mye var tilsynelatende likt:

Ei jente skre blant annet familie, venner, skole, Rødtvet, Norge Russland. Mat (glutenfri), katt, kattunger, snille dyr. Fly, spill, skrekfilmer, teaterskole, leirskolen på Oksenøyen. Min fremtidige jobb: flygeleder.

En annen skrev: Familien min, venner, ny klasse, treneren min, stefaren min. Fotballbanen, Romsås, Oslo, Sverige, USA. Kakao, gris, fugl, kjeller, Reise, AIF, Båt, være i aktivitet. Folk som pusher meg.

Hun siste skrev: Rødtvet, Oslo, Sri Lanka, norsk, tamilsk, engelsk, venner, familie, slektninger. Ferier, reise, bade, shopping, mobil, godteri, brus, kakao, film. Turn, fotball. Har lyst til å bli psykolog, fordi hun liker å hjelpe andre, og å snakke om følelser og sånn.

Jeg synes det var interessant hvordan jentene allerede nå var ganske bevisste hva de ønsket oppnå og bli. Det var tydelig at å prestere på skolen, drive med idrett, være en god venn og tilbringe tid med familien var viktig. – både prestasjon og omsorg sto med andre ord i fokus. Guttene hadde også venner og familie, men refererte i større grad til aktiviteter som ikke er organiserte, og venner ble ofte koblet med dataspill man hadde til felles. Jeg fikk litt inntrykk av at guttene «henger» litt mer – for eksempel med en fotball på Greibanen, eller på Kalbakkenklubben, mens jentene mer bevisst driver med en aktivitet. – dette er selvsagt veldig generalisert, men det var likevel et tydelig skille som jeg synes er interessant. Ingen av jentene benyttet seg av fritidsklubbene. Da samtalen kom inn på Lik Meg, kinotur og godteri fløt samtalen av seg selv. MC Donalds, Dominos, godteri og film var helt klart temaene som skapte mest engasjement.

Mine erfaringer fra øvelsen er at det helt klart hadde vært en fordel å være to voksenpersoner for å lettere kunne plukke opp ting i splottene som er interessant å prate om. Jeg vil ikke anbefale å ha en større gruppe, heller en mindre. Dette er fordi barrieren blir større for å prate om personlige ting i takt med at gruppen vokser. Jeg savnet også å ha en en-ti-en samtale med hver av dem, men tror ikke dette er nødvendig for å få brukbar informasjon ut av øvelsen.

Ungdomstråkk

Den neste workshopen jeg hadde var med Apalløkka ungdomsskole og et samarbeid med Bydel Grorud, som også hadde planer om å gjennomføre splotting med ungdommene på Apalløkka. Workshopen gikk over to dager: en dag med splotting og en dag med registreringer rundt i området. Alle trinn var representert i prosessen. Jeg gjenkjente de fleste elementene fra workshopen med syvende klasse. Forskjellen var at nå jobbet vi i større grupper, som som gjorde det litt vanskeligere å komme inn på ungdommene. Det var også veldig interessant å observere at elevene fra åttendeklasse var mer åpne og reflekterte enn de eldste elevene som var mer tilbaketrukkede og «kule».

Noen nye elementer som kom opp i spottingen med ungdomsskoleelevene var at de ikke henger så mye med venner fordi de ofte er opptatt med lekser eller organiserte aktiviteter, men at de noen ganger er sammen i gymsalen etter skolen hvor det blir servert litt mat og tilbudt leksehjelp. De fleste opplever området som trygt, men det er steder hvor de kunne ønske seg bedre belysning. Det var svært få som benyttet seg av tilbudet ved fritidsklubbene, men alle syntes det var viktig at tilbudene finnes.

Lilloringen

Basert på mine egne observasjoner, samtaler med beboerne og kartlegging med ungdommene ble tre ting etter hvert klart for meg:

- Alle grupper har et ønske om et sted på Rødtvet hvor man kan møtes.
- Ungdommene er for det meste enten hjemme eller på aktiviteter. Ungdommen er mobile, og aktivitetene trenger ikke å ligge på Rødtvet, men det må være lett å komme seg dit.
- Det finnes mange aktivitetstilbud gode aktivitetstilbud sør for Trondheimsveien men nesten ingen på nordsiden.
- Trondheimsveien er en stor barriere som hindrer samspill mellom delbydelene som ligger på hver side av den, og det er tungvint å bevege seg mellom disse.

Som et svar på disse utfordringene har jeg foreslått en bussrute – Lilloringen. Dette er en ringbuss, aller helst en selvgående, som kjører i ring mellom Rødtvet, Kalbakken, Veitvet. Linderud og Sletteløkka. På veien er den innom flere tilbud som for eksempel biblioteket, svømmehallen og Kulturhuset Veitvet. Bussen kjører ikke Trondheimsveien, slik som de andre bussrutene gjør, men holder seg i boligområdene. Det er en fin måte å komme seg til alle de viktigste tilbudene i området, spesielt for barn og eldre eller andre mennesker som ikke kan kjører selv, eller har problemer med å gå over lengre avstander. I byggeperioden i Pottemakerveien kan den dessuten frakte skoleelever fra Sletteløkka trygt til skolen.

En slik buss vil bryte ned barrieren som Trondheimsveien utgjør i dag, og bidra til å minske behovet for å bruke bilen til korte ærend i området, og dermed minske trafikken lokalt. Det vil gjøre det lett for barn og ungdom som bor på Rødtvet eller på Sletteløkka å komme seg på trening på Kulturhuset Veitvet eller Veitvet skole, stikke på biblioteket på Kalbakken eller dra og svømme på Nordtvedt bad.

For de eldre på Rødtvet blir det dessuten mulig å komme seg på hagesenteret eller på Grorudhuset som tilbyr mange aktiviteter for eldre. For beboerne på Rødtvet blir det dessuten enkelt å komme seg til apoteket eller post i butikk som begge ligger på Kalbakken.

Mitt Rødtvet

Sosiale medier som generator for stedsidentitet

Jeg oppdaget tidlig et behov for bedre informasjonsflyt i området og ønsket å opprette en digital plattform som kunne svare til dette. Svaret på dette ble *Midt Rødtvet* som er en facebookside, en instagramprofil og en snapchatkonto. Tanken bak denne siden er at den skal vokse til å bli et digitalt nabolag hvor beboerne kan dele viktig informasjon, arrangementer og andre ting de mener kan være nyttig for lokalmiljøet. Profilen på facebook består av en side – hvor administratorene kan poste innlegg, og en lukket gruppe hvor beboerne selv har mulighet til å lage innlegg.

Jeg brukte siden til å forsøke å komme i kontakt med folk og promotere festivalen, da det ble bestemt at denne skulle gjennomføres. Facebooksiden har i dag ca 200 følgere og innleggene får god respons.

Sosiale medier blir i dag hyppig brukt som et samlingssted for folk med felles interesser eller felles stedstilhørighet, og mange nabolag har en tilsvarende gruppe som den jeg etablerte i form av Mitt Rødtvet. Jeg mener dette er et nødvendig virkemiddel i en stedsutviklingsprosess som man ønsker at beboerne skal engasjere seg i. Gjennom å aktivt benytte sosiale medier for å nå ut til folk kan man åpne for en debatt på et felles nivå, som ikke krever at beboerne aktivt oppsøker denne. Jeg mener at det da er større sannsynlighet for at de deltar i diskusjonen.

I tillegg til å være en felles plattform på nett, skal Mitt Rødtvet etableres som en organisasjon som skal jobbe for å samle og løfte lokalsamfunnet. Her er tanken at det skal sitte representanter fra de ulike organisasjonene, borettslagene, velene, skolen o.l. I saker som berører hele nabolaget kan de diskutere seg frem til et felles standpunkt og jobbe ut ifra dette. Eller velge å stå på ulikt sted i saken, men da være bevisst det. På denne måten unngår man situasjoner som jeg har observert den siste tiden hvor det sendes lange klagebrev til PBE, med påstander og meninger mange ikke støtter, undertegnet *nabonettverket*.

Grafisk profil

Parallelt med at jeg opprettet den digitale plattformen begynte jeg også å jobbe med en grafisk profil for Mitt Rødtvet. Tanken bak denne var å skape et uttrykk som er lett å kjenne igjen og lett å bruke til mer enn bare en logo. Dette skulle dessuten være et generisk uttrykk som kommuniserer godt og som alle er i stand til å lese.

Den består av tydelige og enkle symboler. Grunnformen er en kartnål med et hjerte – som et symbol for *Med hjerte for Rødtvet* kort og godt. Det som er fint med denne formen er at den enkelt kan brukes som utgangspunkt for en rekke symboler. Dette har jeg benyttet meg flittig av i promoteringen av festivalen, som grafikk på plakater under festivalen og som illustrasjoner i Arrangementsveilederen som jeg har utarbeidet.

Profilen kommuniserer godt og har blitt veldig godt mottatt av lokalsamfunnet. Denne har vært et nyttig verktøy i prosessen rundt å promotere festivalen, og ikke minst å fremstå som en seriøs aktør.

Effekten av Mitt Rødtvet

Det har vært spennende å se hvordan innleggene har blitt likt, kommentert og delt, og alle jeg har snakket med har uttrykt at de setter pris på at noen har tatt tak i dette.

Det har også vært interessant å se hvordan siden blir brukt til å ytre meninger rundt den pågående planprosessen i området – meninger som jeg selv ikke kan si meg helt enig i. Den store fanesaken

blant de mest engasjerte beboerne i området er byggeprosjektet i Kakkelvnskroken 3 – et prosjekt som er tegnet av *Eriksen Skajaa* – hvorav Joakim *Skajaa* har vært min veileder dette semesteret.

Prosjektet er et nytenkende bygg med høy miljømessig og sosialt styrkende profil. Tanken er det skal være et multiprogram-prosjekt som både skal skaffe lokale arbeidsplasser i form av matforedling, bidra til det sosiale livet på Rødtvet gjennom å etablere et lokalt bakeri også ser de for seg parselhager på taket hvor man kan dyrke grønnsaker og urter. Det har også vært snakk om et byggetrinn 2 som er boliger. Bygget skal utføres som en trekonstruksjon.¹¹

Rødtvet Borettslag vært ute og viftet med knyttneven mot dette fordi de mener at bygget blir for høyt og kommer til å generere for mye trafikk. De har sendt flere klager til PBE men føler ikke de har blitt tatt hensyn til i prosessen. Personlig er jeg ikke enig i de fleste argumentene deres mot prosjektet i Kakkelvnskroken 3, men de setter fingeren på et par utfordringer som jeg også har stuset over – blant annet trafikken dette bygget kommer til å generere, samt hvor hensiktsmessig det faktisk er å drive med matdyrking på taket når Trondheimsveien er nærmeste nabo – med mindre man har sansen for tungmetalls-jordbær. – Selv om Mitt Rødtvet ikke blir brukt til å fremme saker og meninger som jeg nødvendigvis kan si meg enig i, er det oppløftende å se at siden blitt brukt slik jeg hadde intensjoner om: å delta aktivt i debatten rundt utviklingen av Rødtvet som sted.

11

https://issuu.com/fragmentoslo/docs/kakkelvnskroken_3_visjonsdokument?fbclid=IwAR0pLSngpU7VUnrVPkHITBk6VSBHRILly4_UhK6IUK9DOBF4p5Odw3hIU8g

DIPLOMPROSJEKT
RØDTVET*festivalen*

Festivalsjefens memoarer

- Min opplevelse at de siste dagene før festivalen og selve festivaldagen.

Tirsdag 16.10.18

Akers Avis Groruddalen lovet meg sist uke at en journalist skulle ringe meg slik at de kunne gjøre en sak om Festivalen i onsdagsavisa. Onsdag er i morgen. Jeg ringer og får prate med en trivelig kar på sentralbordet som setter meg over til redaktøren. Jeg lar det ringe i flere minutter uten at noen svarer, og legger til slutt på. Elektronisk post it is. Jeg bruker et par timer på å formulere en pressemelding om festivalen, og fortsetter deretter å skrive en sak som jeg kaller «forslag til omtale» - en beskrivelse av arrangementet samt et oppdiktet intervju meg med selv og Lene. I innboksen til Redaktøren ligger det noe senere en oppfordring om å dekke festivalen, sammen med en pressemelding, en invitasjon til festivalen samt forslag til omtale til avis påfølgende dag – den avisen som skulle i trykken kun få timer senere. Det er lov å håpe på en nettsak i det minste. Invitasjoner blir deretter sendt til nrk, nrk Østlandssendingen, Supernytt, og Aftenposten Junior. For å være på den sikre siden.

Onsdag 17.10.18

Har du sett avisa? Det er Lene som spør med en selfie fra banen. Hun snapper meg et bilde hun rakk å ta av side 3 i Akers Avis Groruddalen i morges før hun dro med seg femåringen til barnehagen på vei til jobben. Der var den. Festivalen altså. I en bitteliten grønn rute helt oppi hjørnet, nesten helt usynlig. Hurra for tidenes latterligste lille omtale. Nå blir det som jeg har fryktet. Det kommer INGEN på festivalen. – takk skal du ha lokalavisa. Tusen takk.

Det er først uttpå ettermiddagen, i en vel fortjent kaffepause ved spisebordet- populært kalt festivalkontoret – at vi oppdaget det. Lene sitter litt på skakke mens hun gir avisa en sjanse til – kanskje mest fordi alternativet er å ta fatt på to-do lista som ligger like ved. Plutselig dukker festivalen opp både her og der! Først i forma av den lille beskrivelsen av festivalen på siden3 som vi hadde sett samme morgen, deretter var den nevnt under «langs banen» -rubrikken hvor ulike arrangementer i dalen listes opp etter T-banestopp, også sto det et par ord om festivalen i en artikkel

om tv-aksjonen lokalt. På nest siste side, rett over dødsannonsene finner vi nesten hele teksten jeg hadde sendt som forslag til avisa, i en litt modifisert utgave! - Aker Avis, altså- du er jommen best!

Torsdag 18.10.10

Den nasjonale Refleksdagen og innsending av Hjertesonesøknaden

Den siste uka har barnehagene og AKS være refleksaktivister! Vi hadde på forhånd forberedt reflekser med små laminerte lapper på. Alle barna fikk hver sin som de skulle henge et sted langs veien hjem eller mens de var ute på tur. Barna fikk selvsagt også en refleks hver, og vi oppfordret barnehagene til å ha et økt fokus på trafikksikkerhet i uka som ledet opp til refleksdagen. Til sammen ble det hengt ut 300 reflekser. På den laminerte lappen sto det en liten hilsen fra barna, og en oppfordring om å kjøre varsomt og huske å bruke refleks! Om man kjørte rundt i området på kveldstid kunne man se at det glittret både her og der på Rødtvet og bort til Sletteløkka, og etter hvert som dagene gikk forsvant refleksene én etter én. På et tidspunkt så jeg ei jente som begeistret viste moren sin en refleks hun hadde funnet hengende på et gjerde – mor fikk lappen, som hun leste, og jenta behold fornøyd refleksen. Refleksaksjonen var en enkel måte å gjøre flere ting på: minne barnehagen og skolen på å huske å ha fokus på bruk av refleks, inkludere barna i å få spredd budskapet om trafikksikkerhet samtidig som de bidro til å spre budskapet om festivalen som skulle handle om nettopp deres plass i lokalsamfunnet. Dette er en måte å spre informasjon på som både er gøy for de som henger opp, fint for den som finner den og nyttig for arrangøren. Det er lettere å overse en plakat enn noe spennende som henger på underlige steder.

Grunnen til at jeg valgte å gjøre noe på refleksdagen var at jeg ønsket å ha en aktivitet med fokus på det å gjøre seg synlig, som små barn også kunne relatere til og forstå. I denne sammenhengen snakker jeg med andre ord om å gjøre seg synlig og se andre -i ordets rette forstand. Siden trafikksikkerhet er en utfordring i området og en fanesak for skolen og barnehagen mener jeg dessuten at det var riktig.

Jeg markerte også dagen sammen med Rødtvet Skole og skolens FAU – dette var dagen da søknaden om å få bli pilotskole for hjertesoneprosjektet ble signert og sendt inn! Dette ble markert med innlegg på sosiale medier og en kald øl i lazyspaen på terrassen seint på kveld.

Fredag 19.10.18

Dagen før dagen

Bilkø. Helt stille står det, og vi har stått helt stille de siste 20 minuttene også. Dette har jeg faktisk ikke tid til. Une-skjåfør og jeg sitter i en grønn skranglekasse av en varebil, fullstappet med lydutstyret til festivalen, og vi står bom stille utta for pizzabua under Fossumveien. Vi har vært hos Dhita på Stig gård på haugenstua for å hente bil og plukka opp lydutstyret på lageret deres. De lar oss låne alt gratis. Stig Gård er en gammel gård som ligger midt mellom de store blokkene på Haugenstua. Nedi skråningen for hovedhuset, i det som sikkert har vært en del av hagen en gang i tia, står den berømte Haugenstua-lampa. Vittig. Dhita er en av mange utrolige mennesker som jeg har fått gleden av å møte gjennom dette prosjektet. Han bor på gården, og driver den som et tilbud for ungdom i området. Siden det ikke lengre er ungdomsklubber i området har han dessuten begynt å bygge en egen en uti vognskulet. Han har også starta bedriften Lif Laga, hvor Stovnerungdom plukker epler i hagene til folk og lager eplejuice av den. I tillegg har han etablert et båtkollektiv som skal få ungdom i

groruddalen ut på sjøen. Også er han utøvende kunstner, småbarnsfar, synshemmet og aktiv i groruddalstinget. Jeg blir rett og slett mektig imponert over hva noen mennesker får til.

Mens *your'e welcome* fra Disneys Moana gauler ut av høyttaleren på mobilen min priser jeg meg lykkelig over at jeg bestemte meg for å ikke låne scene av Kulturhuset Veitvet men leie dette også av Oslo Audio og få dem til å hente og levere det hele med budbil. Det er kanskje de best anvendte 1500kr jeg har brukt på noe i hele mitt liv. Når vi omsider er tilbake på Rødtvet er alt utstyret fra Oslo Audio alt levert, og først da går det opp for meg hvor skinnsykt mye det er. Jeg hadde aldri klart å frakte dette selv. Bare å kjøre frem og tilbake for å hente sceneelementene hadde sikkert tatt meg hele dagen.

Vi rekker en kjapp pizza hjemme før vi stikker ned på skolen igjen for å sette opp skilt på parkeringsplassene og begynne å sortere i alt lysutstyret. Det tar noen timer bare å kveile ut lyslenkene og sette nytt batteri i de som trenger dette. Anna sitter oppe i huset og forsøker å gjøre ferdig lampa, mens Kristine, Michelle og Une hjelper meg på skolen. Alle er slitne, og jeg merker at jeg er drittlei og i mitt stille sinn angrer jeg på hele greia.

Inne i gangen ved administrasjonen står fremdeles alt lysutstyret, sceneelementene og lydutstyret. Plutselig går det opp for meg hvor mye utstyr jeg har ansvaret for. Herregud. Tenk om noen stikker av med noe av dette? Alle lyskannene er oppladbare, og de er bare å plukke opp og beine av gårde med. Er utstyret forsikret mot tyveri i leieprisen? Faan. Det har jeg helt glemt å spørre om. De største kannene koster 8.000kr stykke, og jeg har 24 stykker – det er et under om alle flightkassene er fulle når budbilen kommer for å hente dem på mandag. Hvordan skal jeg klare å erstatte den om en av lyskannene forsvinner, jeg har jo ingen penger, så da er det kredittkortet som får svi. Jeg merker et jeg er klam i hendene i det vi tar en Ax7 og en Ax3 hver, og går ut i skolegården. En ting er sikkert: planen min om å lyse opp i området rundt blokkene, allerede fra det blir mørkt klokka 6, blir det ikke noe av. Jeg blir nødt til å finne en annen løsning.

I nedre skolegård er det helt mørkt. Ikke et eneste utelys er tent, så det virker ganske guffent der. Derfor blir jeg ganske overrasket når jeg oppdager en gjeng med ungdommer som henger rundt i det store klatrestativet midt på plassen. Klokken er over 10 en fredagskveld, det er kjølig og bekmørkt - hvilken interesse kan de ha av å henge her? Det må da finnes bedre steder å være? De virker unge, og de er høylytte. Både gutter og jenter, seks stykker i alt. Vi hører en gutt som roper noe til oss, og en jente som fniser og hysjer på ham. Så trist hvis dette er det beste de har å ta seg til. Jeg merker at jeg opplever gruppen som ubehagelig og litt truende, men forsøker å vifte det fra meg og skyller det på at jeg er sliten og allerede stressa. Perfeksjonisten i meg irriterer seg over at de setter kjepper i hjulene for planen jeg hadde om å få hengt opp flest mulig lyslenker i kveld. Enda en ting vi må gjøre neste dag. Vergen i meg bekymrer seg for hvorfor de er nødt til å henge her en fredagskveld, i stedet for å være hjemme. Vet foreldrene hvor de er? Er de ikke veldig unge? Ikke virker de edru helle. Han som roper høyest virker sint og aggressiv og jeg mistenker at han er rusa på mer enn alkohol – han kan umulig være mer enn 15 år. Er det noen jeg kan ringe for å gi beskjed?

Jeg merker jeg skammer meg over at jeg føler meg truet av ungdommene. Jeg burde være modig og vise omsorg. Gå bort og prate med dem, fortelle om festivalen, og om at jeg ønsker å jobbe for at ungdom, som dem selv, har et sted de kan dra til. Spørre dem om deres drømmer for seg selv og for området – vise at jeg er interessert i å høre hva de har å si. Men jeg tør ikke. Jeg er nervøs, sjenert og redd. – etter stemninga i klatrestativet å dømme tror jeg uansett ikke jeg hadde klart å nå inn til dem.

Samtidig forsøker Eventyreren å tviholde på at planen om festival er gøy og spennende, at ungdommene i klatrestativet kommer til å bli takknemlige og begeistret for alle de spennende lyseffektene vi tester ut, og forsøker etter beste evne å ignorere det faktum at festivalprosjektet nettopp nå verken er gøy eller spennende – bare slitsomt. I dette øyeblikket tenner Micelle den

store lyskanna si og en magenta lysstråle treffer det nærmeste bjerketreet – Kristine følger etter med Ax7en sin, som skyter ut et kraftig grønt lys. Min maler det høye grantreet blått og det ser nesten ut som om det står der og vibrerer, så intenst er lyset. Det er magisk. Mye bedre enn jeg hadde turt å håpe på. *WOW – sjekk ut a!* hører jeg en jente utbryte fra mørket borte i klatrestativet, etterfulgt en en fyr som bæljer *hva faan er det dere holder på med?* - Jeg må le. Vi tenner de små ax3ene også – de er ikke like effektfulle men vil passe perfekt som belysning på scenen og inne i Bessa hvor foredragene skal være. Vi blir stående å beundre fargebildet som har oppstått - tenk hva litt lys kan gjøre for opplevelsen av et sted; noen få lyskastere med farget lys har forvandlet de mørke skyggene til et hav av farger og forundring på bare få sekunder. En varme av stolthet, takknemlighet og glede brer seg i meg – om alt annet går til helvete i morgen så kommer i det minste skolegården til å se fantastisk ut!

Vi har planen for lyssettingen klar i det klokka nærmer seg elleve. Anna har sittet i huset helt til å for å fullføre lampa som folk kan henge bidragsløftene sine på. Alle ser utslitte ut, og heldigvis har Kristine lovet å svippe de andre jentene hjem. For en gjeng. Tenk at de gidder å stille opp på dette sirkuset jeg har stelt i stand. Jeg står der med en blanding av takknemlighet for at jeg har så fantastiske venner og et stikk skyldfølelse for at jeg ikke har hatt nok kontroll på situasjonen til å kunne gi tydelige arbeidsoppgaver. Når jeg kommer hjem har jeg fremdeles et par ting som må klargjøres på pc'en før jeg kan ta kvelden. Jeg rigger meg til på spisebordet sammen med Lene som forbereder dialogmøtet vi skal ha for organisasjonene og som hun skal lede. I det klokka bikker midnatt innser jeg at det som ikke er gjort til nå, blir i hvert fall ikke gjort i dag og tar kvelden.

Lørdag 20. Oktober - Festivaldagen

Klokka skriker. Den er bare syv og det er enda mange timer til festivalen starter, men jeg vet at Kristine snart sitter i bilen opp til Rødtvet, så det er bare å rulle seg ut av senga og komme seg i klærne. Kroppen verker og det begynner å murre migreneaktig i panna i det jeg forsøker å gløtte på øyelokka for å slippe inn litt dagslys. På badet møtes jeg av hovne øyne og flatt hår, tenker med meg selv at det får bare stå til. Dusje og fikse meg får jeg gjøre senere, for det er mye som skal sjaues og ordnes i løpet av formiddagen uansett, så det er lite vits å forsøke å gjøre noe med takraset nå. Et par minutter senere, ikledd klærne jeg har bodd i de siste tre dagene og med håret i en rotete dult i beste Lille-My stil sender jeg en takk til gårdagens selv som passet på at jeg i det minste fikk meg seks timer i stabilt sideleie.

Frokosten består av kaffe og ei tørr salamiskive som smuler ned i tastaturet i mens jeg trøtt og desperat forsøker å mane frem noen kloke ord jeg skal si på scenen om hvordan festivalen startet og min rolle i det hele – håpløst, konstaterer jeg. Niåringen vil gjerne hjelpe, men på sin helt egne måte, som innebærer en strøm av spørsmål jeg ikke har tid til -eller interesse av å svare på. Til slutt får jeg henne til å lage en liste over alle ungdommene fra apalløkka ungdomsskole, som har sendt meg en sms om at de har lyst til å være frivillige på festivalen – de fleste glemte å skrive hva de heter. Listen består derfor av mange «Apalløkka? 1», Apalløkka? 2» - du skjønner hvor det bærer. Men nyttig var det uansett. Det viste seg nå at jeg hadde fått melding fra 8 nummer, og i disse meldingen var 4 ekstra navn var nevnt utover avsenderens navn (eller mangel på sådan). Jeg har med andre ord mellom 8 og 12 ungdommer som skulle komme fra apalløkka. To av jentene hadde allerede fått i oppgave å hjelpe Barnas Trafikkklubb på dagtid og resten skulle få stå vakt på lysposter under lysvandringen – alle med hver sin lyskanna. Gull – da var det i boks, lås og slå på – videre til neste oppgave.

Klokka er litt over åtte og folk begynner å dukke opp. Jeg dirigerte dem rett ned på skolen for å gjøre klar aktivitetsrommene og rigge lys, før jeg og Lene har en siste gjennomgang av oppgavene for

dagen. Heldigvis kommer farmora til ungene snart for å være barnevakt slik at jeg har både her og fru Wiberg til fri disposisjon. Klokken 10 pakker vi sammen de siste sakene og bærer dem med oss til skolen - ute er det sol og mildvær, og prognosen for dagen ser strålende ut. Det er meldt lite vind, ikke nedbør og skyfritt utover kvelden.

Jeg blir gledelig overrasket over at rommet hvor foredragene skal være allerede står klart. Vi begynner å bære ut lyslenkene som Michelle, Kristine og Une får hovedansvaret for å henge opp, og jeg regner med at de er ferdige til 12 og dermed kan begynne å forberede aktivitetsrommene som skal stå klare til kl 16:00. Vi har god tid. Jeg ser frem til at ting er på plass slik et jeg senke skuldrene og gjøre meg klar til at folk skal komme. Jeg burde rekke en rask dusj rett før 3. merker at jeg trenger det, jeg stinker allerede.

Etter dette går alt slag i slag. Etter hvert som flere frivillige dukker opp blir jeg smertelig klar over hvor elendig jeg har vært til å planlegge riggingen av festivalen, trodde jeg dette skulle skje av seg selv? Lene og jeg har snakket forbi hverandre, jeg trodde hun hadde kontroll på antall frivillige og hadde fordelt oppgaver til disse, men det viser seg å kun være oppgaver under selve festivalen slik som kjøkkentjeneste og brannvakt. Faan. Dette skulle jeg ha sjekka opp i tidligere. Nå står jeg med en håndfull frivillige, flere av dem har jeg aldri møtt før, og jeg aner ikke hvilke oppgaver de skal få. Jeg har ikke engang oversikt over hva som må gjøres. Jeg blir flau over at jeg kaster bort tiden deres på denne måten. Jeg delegerer etter beste evne. Forsøker å dele ut ansvarsområdet fremfor oppgaver i håp om at dette kan bidra til å gjøre folk mer selvgående. Budskapet er klart: dere står fritt til å ta avgjørelser, og løse oppgaver på den måten dere mener er best! Det fungerer tålelig greit, det ser i hvert fall ut som om alle gjør noe.

En av gutta som har kommet er en frivillig fra Ohana. Da han kom la jeg merke til at han gikk litt rart, og husket at Andreas hadde nevnt på telefon at Ohana var veldig opptatt av å også gi folk med funksjonsnedsettelse mulighet til å bidra som frivillige. Ut fra det jeg ser kan jeg tenke meg at han har en mild form for CP – kun basert på overfladiske ideer om hva dette innebærer, jeg håper han kan hjelpe til å løfte og bære for akkurat nå er han den eneste mannen jeg har tilgjengelig. – han viser seg å være et arbeidsjern. En sånn type som bare sier ja, og får unnagjort dobbelt så mye som alle de andre. Snar har vi trillet ned alt av sceneelementer samt lyd og lysutstyr til nedre skolegård hvor festivalen skal være. For en fyr. Han forteller at han gikk natteravn til kl fire i morges, at han skal være på festivalen til den stenger og så skal han ut for å gå natteravn lørdagsnatta også. Jeg fatter ikke hvordan det er mulig. Noen folk er rett og slett bare laget av noe annet enn oss normalt dødelige.

Sammen begynner vi å rigge scenen – noe ingen av oss har gjort før, men systemet er heldigvis enkelt laget. Når de tre første sceneelementene er på plass blir det helt tydelig at scenen ikke kan stå der vi hadde tenkt. Bakken heller for mye noe som gjør det umulig å låse elementene i hverandre, og jeg blir nødt til å gulpe opp en plan B. Løsningen blir å flytte scenen inn i ballbingen, som ser ut til å være den eneste bortimot plane flaten i hele nedre skolegård. Vi jager ut de tre guttene som spiller ball der, til noe protest, og begynner å bygge opp scenen for andre gang. Når vi har fått unna de fire første elementene ringer telefonen min. det er han fyren fra Ammerud håndball som jeg ikke har hørt noe fra siden vi pratet sammen på epost. Han hadde jeg helt glemt. Han står rett utenfor med bil og henger og lurer på hvor han skal kjøre inn. Jeg har allerede et telt, men konkluderer med at det trenger ikke han å få vite. Når jeg tenker på telt, ser jeg alltid for meg hvite pvc-telt. Dette teltet var ikke hvitt, men grønt og i nylon. Stygg grønnfarge var det også. *Ikke bry deg, ikke bry deg, ikke bry deg* går det gjennom hodet mitt i det vi løfter teltet ut av hengeren. Mannen som kom med teltet er både trivelig og hjelpsom og hjelper oss med å sette sammen de siste scene-elementene. Enda et menneske som bare hjelper fordi jeg sendte en epost og ba om hjelp. Han hadde ikke trengt å låne

oss teltet, og i hvert fall ikke komme og levere det her, men han stiller opp allikevel. Jeg gir meg selv noen sekunder til å være rørt og takknemlig før vi må rope bort litt flere folk til å hjelpe oss å reise teltet. Nå har Andreas fra Ohana kommet med enda flere av sine frivillige og snart er vi 6 stykker som reiser teltet sammen. det går på noen få minutter og det viser seg at teltet passer *akkurat*. Det er ikke en millimeter til overs mellom beina og scenekanten, så det er bare å finne frem gaffateipen og teipe i vei for å sikre at teltet ikke flytter seg. På det grønne teltet står det Ammerud håndball med store bokstaver. Den reklamen har de virkelig fortjent så det kan se så teit ut det bare vil - prefeksjonisten får bite det i seg.

Håkon som skal være lydmann har også dukket opp, og setter i gang med å rigge til lyd og lys. Une er i gang med å montere hjertelampene som også skal stå der. Jeg dytter en kasse med dekorbelysning i armene på en tilfeldig frivillig sammen med en kort instruksjon om å pynte scenen før jeg løper videre.

Jeg sjekker klokka den er kvart på tre – Hæ? KVART PÅ TRE? organisasjonsmøtet skal stare om bare femten minutter. Hvor ble det av alle timene jeg hadde? Jeg skulle jo dusje og ta på meg reine klær lenge før klokka tre. Har noen begynt å koke suppe? Og hva med aktivitetsrommene, er de klare? En rask sjekk avslører at ingen av aktivitetene er klargjort, selv om jeg hadde gitt forskjellige folk ansvar for å fikse nettopp dette. Igjen har jeg ikke vært tydelig nok. Jeg river med meg Eva og vi begir oss ut på en runde for å fikse rommene. Det viktigste er barnas trafikklubb som trenger pc, musikkvideoer, lerret, projektor og høyttaler. Jeg finner veien inn i gymsal 1 åpner pc-en og oppdager at det er ikke wifi der. Hvordan skal de kunne spille av musikkvideoen uten tilgang til internett? Jeg blir panisk, men ignorerer det. Hjernen leter febrilsk etter en løsning. Sa ikke Lene noe om at lydmannen skulle laste ned ulike musikkvideoer for å vise på scenene? Jovisst. Om jeg har flaks har han videoen på maskinen sin, da kan jeg få filmen av han. Det fikser jeg så snar jeg har sjekket at Gymsal 2 er ok. Gymsal 2, hvor der den? Der skal det være korøvelse. Carina på ni som går på denne skolen fortalte meg at den ligger gjennom den første gymsalen, men der er det ingenting. Bare et bøttekott. Kanskje det bare er én gymsal og at hun mente det lille utstysrommet da hun sa det var to gymsaler, hvorfor sjekka jeg ikke dette i går? Tenk om det bare er én gymsal. Jeg skal aldri stole på en niåring igjen. Jeg sleper Eva med meg ut og vi prøver alle dørene vi finner. Rundt hjørnet oppdager vi en inngang som leder gjennom en garderobe og inn til den andre gymsalen, og jeg klarer å trekke luft igjen. Pulsen roer seg ytterligere et hakk når jeg får bekreftet at lydmannen har musikkvideoen til «se og bli sett» på maskinen sin, og laster den over på en minnepinne til meg.

Klokka er blitt 15:10 og jeg er nysgjerrig på hvordan det går med dialogmøtet for organisasjonene som Lene leder inne i Bessa. Jeg har råd til å snike meg inn i fem minutter. Jeg kommer inn i Bessa og synet som møter meg der var jeg ikke forberedt på – det er ingen der. Ikke en eneste person. Eller Lene er der, men ingen andre. – *den eneste som dukka opp her var han fra AKS. Sier hun. Ingen andre. Selv om de sa de skulle komme. Jeg trodde vi ble minimum ti stykker.* – Det begynner å gå opp for meg at dette trolig også kan bli tilfelle på de andre aktivitetene og pulsen er tilbake der den var for ti minutter siden. Før jeg omtrent får snudd meg er klokken 16:00 og jeg står litt himmelfallen sammen med Lene på scenene i nedre skolegård for å ønske folk velkommen til festivalen og geleide dem gjennom hvilke aktiviteter som finnes og hvor disse skal være. – til min glede ser jeg at det har kommet folk. Ikke så mange voksne som jeg kanskje hadde sett for meg men mange flere barn. Aktivitetsrommene står klare så nå er det bare å satse på at alt går ca etter planen. Jeg og Lene setter kursen mot Bessa hvor vi skal lede miniFAGDAGen. På veien tar en dame tak i Lene og jeg hører henne si med en påtatt medfølt tone at «jaja, det var synd det ikke kom så mange da...» før hun går videre. Jeg får lyst til å klappe til henne, men en kjapp vurdering sier meg at det lureste er å la være.

I Bessa er omtrent halvparten av stolene okkupert av personer som lytter oppmerksomt til foredragsholderne. Et hele er en suksess – både lærerikt, inspirerende og rørende. Noen historier er så sterke at det er umulig å ikke la seg rive med, og det var nok ikke bar jeg som plutselig ble plaget av rusk på øyet.

Når vi kommer ut i skolegården nesten to timer senere er stedet fullstendig forvandlet: Det er lys på trærne og fasaden, klartrestativet er dekket av bittesmå fargede lyspunkt som fader mellom ulike farger. Scenen gløder varmt, og det strømmer musikk fra anlegget. Kaféen er i full sving allerede og det er unger overalt. Unger som glitrer og lyser og blinker – dekket av reflekser og blinkende dioder med lykter i hendene. Jeg får inntrykk av at de andre aktivitetene har gått greit, selv om noen krevde litt Mc Gyver løsninger. Ugene virker i hvert fall som om de har kost seg, og det er det aller viktigste. Siden foredragene gikk over tia, blir det nesten ikke noe tid til karleggingsposten min, hvor jeg hadde planer om å samle inn masse informasjon fra beboerne i området. Jeg sender Karen fra PBE bort ditt, hvor hun straks blir slukt av en av de lokale kranglefantene – jeg noterer meg at jeg må huske å gjøre opp for det når jeg får anledning, før jeg og Lene atter en gang skal opp på scenen for å åpne kveldens andre programde: Underholdning!

Resten av kvelden er en fryd. Det er masse folk over alt og det virker som at alle koser seg. Jeg er fremdeles like udusja men fornøyd. I alt er det ca femti frivillige i sving pluss foredragsholdere, appellanter og underholdere. Korøvelsen med Solmaz har gått fint og hun opptrer sammen med barna. Jan Bøhler synger Groruddalssangen med et engasjement få kan matche – med meg selv og Lene som spontan kor-og-danse backup, og alle barna danser BlimEdansen . Det er så hyggelig, og fint alt sammen. Underholdningen avsluttes med Varaordfører kamzy som oppfordrer barna til å bli engasjerte medborgere og være stolte av Rødtvet før hun åpner lyktevandringen.

Jeg henger fremdeles fast i min opprinnelige ide om hva denne skulle være en magisk opplevelse hvor trær og blokker var lyst opp og satt på stas – og helst slik at Rødtvet kunne sees over hele dalen denne ene kvelden. Nå sto jeg der ved porten med en flokk med folk bak meg som var klare for denne spektakulære opplevelsen. Kristine og Michelle har sendt av gårde ungdommene som har fått i oppgave å lyssette spennende steder langs ruta, men jeg ser at de driver og loker bare et lite stykke nedi veie. Jeg sender jentene av gårde å gjetertokt og holder folketoget tilbake enda litt til, mens jeg trøster meg selv med at ruta ikke er lang og at dette er fort unnagjort.

Omsider begynner vi å gå. En hyggelig eldre dame ser at jeg ikke har en egen lykt, og spør om jeg vil låne den hun har tatt med seg, siden jeg skal lede lyktevandringen. Vi blir gående å prate sammen, og det viser seg at hun er fra Apalløkka vel som visstnok blir hundre år i 2019. Jeg kikker bak meg for første gang. Det er ikke det lengste toget jeg har sett, men jeg har faktisk en del folk på slep. Mange har lykter med seg og alle er nedlesset av reflekser. Ungene løper frem og tilbake og skråler og blinker og ler. Ungdommene som vi sendte ut med lyskanner har hopa seg opp i to klynger, og i stedet for å bestemme seg for en flate å belyse og sette lyset på bakken mot denne, står de med lyskannene i armene og lyser både her og der. Det var ikke slik visjonen for lyktevandringen var i det hele tatt. Men på et underlig vis fungerer det. Folk prater med sidemannen og det er utrolig fint å gå slik i samlet tropp rundt i nærområdet – et lite folketog som kun er til for å feire seg selv og nabolaget sitt. Når vi kommer tilbake til skolen hører jeg en unge utbryte – *hæ? Var det alt? Det var jo bare to minutter! Det var kjempegøy. Jeg vil gå mere!* Og jeg måtte si meg hjertens enig. Neste gang blir runden lengre.

Vi ender på plassen foran scenen, og snart smeller og spraker det på himmelen til stor glede for både store og små, før alle tar med seg lyktene sine og vender hjemover.

To timer senere er en diger søppelsekk midt på plassen det eneste beviset på denne utrolige kvelden.

Festivalrapport

RØDTVETfestivalen fant sted Lørdag 20. Oktober 2018 på Rødtvet skole i Groruddalen. Programmet varte fra kl 15:00-21:00 og hadde aktiviteter for både voksne og barn, og hele nabolaget var invitert. Festivalen var et samarbeid mellom meg, som initiativtaker, og Rødtvet Skole FAU var medarrangør.

Festivalens formål var å vekke til live engasjementet i et sovende lokalsamfunn, gjennom å belyse ulike aspekter av å gjøre seg synlig og å se andre, for på denne måten inspirere folk til å bli bidragsytere i eget nærmiljø. Vi ønsket å skape en bevissthet rundt hva det vil si å være en medspiller i lokalsamfunnet og vise at dette kan bety alt fra å bake en kake til et idrettsarrangement, stå trafikkvakt på skolen om morgenen eller å engasjere seg i debatten rundt den pågående debatten rundt den lokale boligutbyggingen. Alle kan bidra med noe, og alle bidrag er viktige i prosessen rundt å bygge et lokalsamfunn tuftet på samhold, mangfold og inkludering.

Gjennom de ulike aktivitetene ønsket jeg å skape et nytt Rødtvet - selv om det bare var for noen timer. Rommet, menneskene og lyset fantes der allerede, men ved å sette dem sammen oppsto det noe magisk. Det å skape en festival er noe alle kan gjøre, men hvem som er pådrivere samt *intensjonen* bak festivalen vil være de avgjørende faktorene for resultatet. I mitt tilfelle ønsket jeg å skape et møtested for beboerne i lokalsamfunnet og en aktivitet som skulle genere engasjement i befolkningen.

Flere ting gikk ikke etter planen, men mye gikk over all forventning. I løpet av dagen var bortimot 300 mennesker innom festivalen og inntrykket jeg sitter igjen med er at dette var en opplevelse de fleste satt pris på. Rommet og atmosfæren som ble skapt var virkelig noe helt eget. For én kveld ble den mørke skolegården forvandlet til et mylder av voksne og barn, dekket av reflekser som funklet i den fargerike belysningen. Det var en opplevelse av samhold og felleskap der som jeg håper var en forsmak på hva som skal komme videre. Folk jeg prater med snakker allerede om ting vi må få til på RØDTVETfestivalen til neste år, og det tar jeg som et godt tegn på at jeg har klart å sette i gang *noe*.

Det har aldri vært meningen at festivalen i seg selv skulle være resultatet av prosessen. Festivalen er ment å være en *generator* for alt som skal skje videre - det første steget på en felles reise mot et samlet lokalsamfunn.

Program

15:00-16:30 Dialogmøte for organisasjoner

Alle lagene og foreningene i området ble kartlagt og invitert til å delta på et dialogmøte i Bessa før festivalprogrammet åpnet for gjestene. Møtet var i regi av Rødtvet skole FAU og skulle ledes av Lene Karin Wiberg. Formålet med dette møtet var å skape et dialogmøte mellom frivilligheten, foreldrene og skolen slik at man kan ta tak i utfordringer i felleskap. Ved å ha en god dialog på tvers av organisasjonene kan man lettere oppdage tendenser til utestengning eller andre uønskede situasjoner som kan oppstå mellom ungdommene, og ta tak i dette tidlig.

Lampeløftet

Vi ønsket også å gi dem mulighet til å være synlige under festivalen gjennom å stå på en Bidra-med post som vi hadde forberedt. Tanken bak denne var at organisasjonene kunne prate med folk under festivalen, formidle hvor viktig frivilligheten er for et lokalsamfunn og hvor lite som skal til for å bidra. Noen må organisere det hele, men alle kan være med å dra lasset. Deretter fikk folk mulighet til å fylle ute et lite bidra-med-skjema hvor de skulle skrive hva de helt konkret skulle bidra med for barn og ungdom det kommende året. For å forseile avtalen signerte de etterpå navnet sitt på en «prisme» som ble hengt opp på *lampa*. Lampen ville på denne måten bli stående som et symbol på alle de som hadde sagt seg villige til å bidra til lokalsamfunnet det kommende året.

En forutsetning for at dette skulle bli en suksess var at organisasjonene hadde et klart begrep om formålet med aktiviteten, og klarte å få folk til å engasjere deg i den. – Dette gjorde det desto tristere da organisasjonsmøtet skulle starte kl 15, men den eneste deltakeren som møtte opp var en representant fra AKS. Dette var nok fordi det var for kort varsel, og at vi kanskje ikke hadde vært tydelige nok på hva som var intensjonen med møtet da vi sendte ut invitasjonene. Det blir innkalt til et nytt dialogmøte på nyåret, og lampen vil bli testet ut i forbindelse med Kafé Vaffelmix - er et månedlig nærmiljøarrangement som Mitt Rødtvet skal starte i januar.

Hvorfor «lampeløft

Lampa er en referanse til verdens største stål lampe som står på Haugenstua – en slags billedliggjøring av *stua* i navnet antar jeg - sikkert også et symbol for *hjem* og *tilhørighet*. Greit nok det. *Lampa* var et resultat av det første Groruddalsløftet og har i ettertid blitt stående som et symbol på et feilslått områdeløft, noe spydig omtalt som et «Lampeløft»¹². Kritikken går ut på at pengene skulle vært brukt annerledes. Folk har ikke så mye imot *lampa* i seg selv, men dette er et område med, mye fattigdom, som preges av voldsepisoder- utført av stadig yngre ungdom, og hvor fritidstilbudene lukes vekk fra budsjettene. Pengene burde ha gått til å finansiere stillinger på en fritidsklubb eller andre forebyggende tiltak. Ironisk nok var *lampa* mørklagt i lengre tid fordi det koster så mye å holde den tent. Symbolikken ble da på grensen til latterlig: Et sted hvor håpet er slukket for ungdom som blir overlatt til seg selv i mørket for å kjempe sin egen kamp.

Hva kan vi lære av dette? Dette var en ovenfra og ned prosess, som ikke var godt nok forankret i det lokale. Budsjettene var rause, og beboerne ble forespeilet en endring som skulle komme i form av en rekke prosjekter og tiltak. Når du er en mor som er bekymret for at gutten din på 13 skal bli knivstukket på vei hjem fra fotballbanen er det derfor forståelig at det skapte forvirring og frustrasjon da det plutselig rullet inn en trailer med verdens største lampe på lastepanet – en lampe til flere millioner – samtidig som det ble kunngjort at den siste ungdomsklubben skulle legges ned.

Jeg ønsket å spille på denne *lampa* for å vise at et «lampeløft» også kan være noe positivt om det er godt nok forankret i – og springer ut fra- lokalsamfunnet. Derfor ønsket jeg å lage en lampe til festivalen som skulle være et resultat av og et symbol på villigheten til å bygge nærmiljøet. *Lampeløft* som begrep var også en av inspirasjonene til at det tidlig i prosessen begynte å forme seg idéer om å jobbe med lys som materiale og å spille på det å *kaste lys over* noe. Deretter var veien kort til begreper som å *reflektere over* eller å *synlig gjøre* noe. Dette i kombinasjon med at jeg, i første omgang, ønsket å skape en endring for barn og unge på Rødtvet utviklet seg til slutt til å bli en lysfestival som belyser tema knyttet til det å se barn og unge i nærmiljøet. Det ble naturlig å knytte festivalen opp mot den nasjonale refleksdagen og TV-aksjonen. Tv-aksjonen gikk i år til å støtte

---

¹² <https://www.dagsavisen.no/kultur/boker/fremmedgjort-av-sprakmangel-1.1193809?paywall=true>

Kirkens Bymisjon og deres *visjon mindre alene sammen*. Store deler av deres arbeid går ut på utjevne sosiale forskjeller blant barn og unge, for eksempel gjennom tiltak som Skattekammeret – en utlåssentral for fritidsutstyr. Dette er helt i tråd med verdiene som festivalen ble bygget på, og alle inntektene fra kaféen gikk til TV-aksjonen.

16:30-18:00 Aktiviteter for voksne

Fra kl 16:30 på var det gjort i stans en rekke aktiviteter for voksne og barn i alle aldre. Alle aktivitetene spilte på det å gjøre seg synlig og se andre..

miniFAGDAG, Bessa, Aktivitetsleder:7 Lene Karin Wiberg

For de voksne startet dagen med en rekke korte foredrag i Bessa. Tema for foredragene tok for seg ulike betydninger av å se barn og ungdom i hverdagen. Minifagdagen ble ledet av leder for Rødtvet Skole FAU Lene Karin Wiberg. Forelesningsrekken varte i ca to timer, og i løpet av denne tiden var va hundre personer innom for å høre på.

I rommet ved siden av var det laget i stand et lekerom for de minste, slik at foreldrene kunne få med seg forelesningene samtidig som de var tilgjengelige for barna.

Mona Mohn -Innledning - Rektor ved Rødtvet skole

ElisabeTh Dullum - Fra visjon til virkelighet -Rektor ved Apalløkka skole

Elisabeth har bidratt til å gjøre Apalløkka til en bedre skole gjennom å skape entusiasme, motivasjon og læring blant barn og lærere.

Annstein Garnes - Den viktige fadderordningen i skolen -Daglig leder av Groruddalstinget

Annstein har bodd på Vestli i Stovner bydel siden han var barn, og har selv oppdratt barn der. Da han vokste opp var det seks fungerende fritidsklubber. Han har varslet om økende utenforskap blant ungdom.

Frankeh Yaya Colley - Viktigheten av å få delta på fritidsaktiviteter - Brave-prosjektet

Har en bakgrunn som fengselsbetjent, arbeid i skolesektoren og barnevernet. Brave-prosjektet jobber for å opprette et bindeledd mellom barn og ungdom fra minoritetsfamilier, og offentlige instanser som skole og lignende.

Michael Ali - Hvordan jobbe forebyggende -Tidligere gjengmedlem i Young Guns

Michael bruker mye av fritiden sin på å engasjere seg i ungdomsarbeid og forebygging. Med sin forhistorie vet han hvor enkelt det er som ung å få livssituasjonen ødelagt av feil valg og vold.

Vestli skole FAU - Vår snuoperasjon -v Leder Nasim Kaliq og Nestleder Raymond M. Kristiansen

Foreldrenes Arbeidsutvalg er bindeleddet mellom skolen og elevenes foresatte. FAU arbeider for et godt samarbeid mellom skolen og hjemmet, og tar opp saker som kan bidra til å skape en så god skole som mulig for barna.

Kathrine S. Hammond - Hvorfor delta i barnas fritidsaktiviteter

Katrine har en utdannelse fra Atlantis medisinske høgskole (AHM) og Norgen Idrettshøgskole (NIH). Jobber som selvstendig næringsdrivende, og er daglig leder for KHS Dans og Trening.

Pia Lang-Holmen - Tre budskap om digitalt medborgerskap

Pia har jobbet med barn og digitale medier i mer enn 10 år. I samarbeid med Redd Barna har hun også holdt foredrag om nettvett på ulike Oslo-skoler.

Rødtvet Skole FAU - Trafikksikkerhet og Hjertesonen vår -v Leder Lene Karin Wiberg

Foreldrenes Arbeidsutvalg jobber for å fremme fellesinteresser til foreldre og barn ved skolen. Rødtvet skole er blitt pilotskole for Hjertesoneprosjektet, og engasjerer seg for et trygt nærmiljø og en sikker skolevei.

Refleksjoner: Dette var en aktivitet som fungerte veldig godt, og som ga festivalen faglig tyngde. Den bidro i stor grad til at festivalen kunne tilby noe for alle, også voksne mennesker uten barn. Jeg tenker at det er nyttig og viktig å kunne tilby faglige arrangementer på andre arenaer enn litteraturhuset i sentrum, og den lokale skolen er en ideell arena for nettopp dette. Faglig innhold er noe jeg ønsker å ta med meg videre i prosessen med å skape lokale arrangementer og møtesteder, og jeg ønsker å inngå et samarbeid med skolen om å få bruke Bessa som utgangspunkt for dette.

16:30-18:00 Aktiviteter for barn og ungdom

Lykteverksted, Base Hagan -Aktivitetsledere: Anna Rosa Strassegger og Une Tangen

Lyktene lages ved å rive silkepapir i små flak og påføre lim på baksiden. Silkepapiret limes deretter på glasset. Høstløv kan også brukes. I ukene som leder opp til festivalen laget barna i barnehagen og på AKS lage egne lykter de kan ta med seg til festivalen og lyktevandringen rundt i nabolaget. Lyktevandringen er en hyggelig runde i nabolaget for store og små. Her får man tid og mulighet til å slå av en prat med noen man kanskje ikke pleier å snakke med, samtidig som man beveger seg rundt i området på en annen måte enn man vanligvis gjør. Kanskje oppleves nabolaget annerledes denne kvelden, noe som kan bidra til at man blir litt inspirert til å se potensialet i nærområdet.

Refleksjoner: Dette var en populær aktivitet blant de yngre deltakerne på festivalen, og var dessuten en aktivitet som styrket det estetiske uttrykket på festivalen ved at den sørget for at deltakerne på festivalen også ble en del av lyskonseptet. Jeg skulle ønske det var flere som hadde med seg lykter eller glass hjemmefra slik at alle kunne bære med seg en lykt på vandringen rundt i området. Jeg fikk låne en lykt til vandringen av en dame, som hadde tatt med deg en hjemmefra, og det satte jeg veldig pris på siden jeg skulle lede lyktevandringen men ikke hadde hatt tid til å lage en egen.

Barnas Trafikkklubb, Gymsal 1 -Aktivitetsleder: Zoe Line Barstad

For de minste har det i tiden før festivalen vært et økt fokus på trafikksikkerhet i forbindelse med den nasjonale refleksdagen. De har lært om viktigheten av å bruke refleks og passe seg i trafikken. De har

fulgt undervisningsopplegget til Barnas Trafikkklubb, som blant annet inneholder musikkvideoen Se og bli sett som handler om maskoten Lyset.

Barnehagene og AKS fikk utdelt reflekser med en liten lapp på som de kunne henge langs veien når de var på tur eller på vei hjem. På lappen sto en liten oppfordring til å huske å bruke refleks og kjøre varsomt, samt en invitasjon til å komme på festivalen.

På festivalen kom Barnas Trafikkklubb og holdt et lite undervisningsopplegg. Her kunne barna få lære dansen til Se og bli sett og få møte Lyset som delte ut reflekser og danset med barna.

Statens Vegvesen var også på plass for å dele ut reflekser. Trafikksikkerhet er viktig i seg selv, men det er også en måte de minste kan forholde seg helt konkret til temaet å gjøre seg synlig og å se andre som i ulik form ble en rød tråd gjennom hele festivalen.

Refleksjoner: Å bruke reflekser som et ledd i å promotere arrangementet samt å sørge for at det ble delt ut reflekser på festivalen fungerte bedre enn jeg hadde sett for meg. Det var utrolig flott å se alle menneskene som blinket i mørket – noen med reflekser på både armer og bein! Aktiviteten som Barnas Trafikkklubb sto for var en kjempesuksess og Zoe og de tre frivillige ungdommene bidro med engasjement og danseglede, og det hele ble en musikkvideo som jeg fikk i ettertid. Barna syntes det var kjempespennende å få møte Lyset.

Syng med Solmaz -Aktivitetsleder: Ketil Einarsen

For de litt større var det korøvelse med mgp. jr. finalist Solmaz. Her kunne barna lære seg sangen hennes "en drøm" og synges sangen "hertespråk" som begge støtter opp under den gjennomgående tematikken i festivalen. Sangene ble fremført på scenen senere på kvelden.

Fotosafari - Aktivitetsleder: Sanela Begovic

Alle som ville kunne få fototips av en fotograf og gå rundt i området for å ta bilder. Oppgaven var å ta bilde av steder man liker spesielt godt i området, og disse ble vist på scenene senere på kvelden. Alle på festivalen ble oppfordret til å ta bilder og poste på sosiale medier under emneknaggen #mittrødtvet

Drømmeklubben, Stedda - Aktivitetsleder: Ida Bergli Wold, Interiørarkitekt

Dette var en aktivitet for de største barna og ungdommer som gikk ut på de skulle fortelle litt om sine ønsker for fritidsklubben Stedda. Hva er bra og dårlig med klubben. Dette kunne de gjøre gjennom å klipp og lime fra blader og annet materiell. lage illustrasjoner og tekst og gjennom samtale. Hvis de heller hadde lyst til å lage kort eller bare tegne var selvsagt dette greit.

Refleksjoner: Alt i alt er alle veldig fornøyd med tilbudet, Stedda, men alle kunne tenke seg at det var mer av det. Det ble nevnt at de kunne tenke seg at det ble delt inn i barneklubb og ungdomsklubb. Dette var spesielt fra de eldste, men også noen av de yngre synes dette var en god idé. Ønske om åpning andre og flere dager. Dagens tid kræsjer f.eks. med fotballtreningen til mange av guttene. - Lengre åpningstid kunne være et alternativ, for da kunne de rekke innom klubben etter trening. Alle ville valgt Stedda over andre fritidsklubber i området. Dette til tross for at flere av klubbene har noe bedre tilbud når det gjelder delt barne- og ungdomsklubb, tider og aktiviteter. Et av de beste tiltakene på klubben er arbeidstrening i kiosken. Her kan de eldste barna få jobb, og få lønn i brus. Noe de synes var topp. Mange av de yngre deltakerne gledet seg til de fikk lov til å stå i kiosken. Godteri, brus og det som selges i kiosken er supert. Mange ønsket seg et bedre spillrom. Det er problemer med tv'er som ikke fungerer helt som de skal, og så kunne de tenke seg flere spill,

slik at flere kan holde på samtidig. Når det gjelder interiøret var det noen av guttene som synes det var fint nok som det var. Flesteparten av jentene kunne tenke seg at klubben ble litt hyggeligere. De synes det var mye farger og rot på veggene. Så de kunne tenke seg litt koseligere og "roligere" interiør. Flere av ungdommene kunne gjerne bidra med å male vegger osv. De kunne gjerne stille opp på dugnad. Bildene som henger på veggene fikk stor oppmerksomhet. Det var morsomt med gamle bilder, men flere var nye på klubben og hadde ingen bilder å relatere seg til. Disco-rommet er topp. De var positive til forslag om å ha disco/dj-gruppe. Nå er det tilfeldig hvem som styrer musikken, noe det kunne blitt mer system på. Et stort flertall ønsker seg et hobbyrom der de kunne gjøre ulike prosjekter. F.eks. klipp og lim, tegning, batikk og juleverksted. Rett og slett et sted de kunne være kreative. Dette var ikke et ønske fra de eldste guttene. Ingen gjør lekser på klubben. Dette gjør de hjemme eller på skolen, som har et leksehjelp-tilbud. Ønsker for området var flere sitteplasser rundt om kring. Da de ofte er ute og henger på ettermiddagene/kveldene. Mange kunne tenke seg en sykkelbane og en ordentlig fotballbane i forbindelse med skolen. De synes ballbingen er bra, men for liten og for hard å falle på. De nevnte også snøproblematikk på vinteren som gjorde det vanskelig å spille der.¹³

18:00-21:00 Lysfestival for hele nabolaget

Kafé til inntekt for TV-aksjonen - Aktivitetsleder: Ohana for barn og ungdom

Salg av kaker, kaffe, suppe mm. til inntekt for årets TV-aksjon. Totalt ble 7393kr donert.

Lampeløft - Aktivitetsledere: Frivillige organisasjoner

Avgi et løfte om hva du helt konkret skal gjøre for barn og unge det kommende året. Denne aktiviteten falt bort da organisasjonene som skulle lede aktiviteten ikke møtte opp til dialogmøtet.

Si din mening -Aktivitetsleder: Maria Årthun

Kartlegging av ønsker for Rødtvet som ble spilt inn til PBE. – denne aktiviteten fungerte ikke helt optimalt fordi det ble for liten tid til den. Men den skal helt klart gjentas til neste år.

Underholdning på scenen - Aktivitetsledere: Lene Karin, Tekniker: HåkonKvidal

Lene og jeg var konfransierer for kveldens underholdningsprogram. Det var dans og sang av barna sammen med Solmaz fra mgp. jr. Aksjonsleder for TV-Aksjonen Oslo, Anette Larsen holdt appell, leder for Groruddalstinget, og stortingsrepresentant, Jan Bøhler sang nasjonalsangen Groruddalen. Det ble vist videohilen fra tv-serien Lik meg og Kamzy Gunaratnam satte krona på verket ved å oppfordre barna til å være stolte over å bo på Rødtvet, før hun åpnet lyktevandringa.

Lyktevandring -Aktivitetsleder: Maria Årthun

Enfelles vandring med lykter i nærområdet, hvor ungdom har fått i oppgave å velge seg ut et lyspunkt som de har ansvar for å belyse med en lyskanne.

Fyrverkeri -Aktivitetsleder: Trond Wiberg

Den ultimate avslutningen på en perfekt kveld!

---

¹³ Notater fra workshopen, Ida Bergli Wold

REFLEKSJONER

Hva har jeg oppnådd?

Spørsmålene jeg stilte i begynnelsen av oppgaven var:

Hvordan skape endring på Rødtvet?

Hvordan komme i gang nå?

Møtested som generator for samhold

Kartleggingen samt samtaler og workshops avdekket at det første som må på plass på Rødtvet er et møtested som kan gi rom for aktiviteter som virker samlende og inspirerende på lokalbefolkningen. På sikt kan dette godt være en del av et nybygg, som også kanskje kan bli en brobygger mellom beboerne som er her i dag og de nyinnflyttede i de fremtidige boligene langs Pottemakerveien. Allerede nå kan man begynne å etablere denne følelsen av samhold og tilhørighet på Rødtvet ved å bruke skolen som base for nærmiljøarrangementer. Gjennom festivalen skapte jeg et midlertidig møtested for nabolaget, samtidig som jeg viste frem potensialet skolen har som lokalt samlingspunkt.

Mitt Rødtvet

Gjennom å etablere Mitt Rødtvet som en organisasjon har jeg skapt et organisatorisk holdepunkt hvor fellesnevneren for alle involverte er at de bor på Rødtvet og ønsker å jobbe for å styrke lokalsamfunnet som helhet. Ved å stå samlet som nærmiljø kan man møte planmyndigheter og utbyggere på en annen måte enn om man kommer som privatperson eller representant fra et sameie. Jeg håper at dette kan bidra til å løfte diskusjonen til et mer saklig plan enn jeg har vært vitne til så langt og at man i fellesskap kan finne frem til gode løsninger. – ved eventuelle uenigheter som ikke lar seg løse, vil man dessuten ha større sjanse for å få gjennomslag for sine meninger om man står som samlet gruppe.

Bygda som sover

Festivalen brukte jeg som et verktøy for å vekke liv i lokalsamfunnet. Den genererte mye oppmerksomhet lokalt på Rødtvet, men også ellers i dalen. Prosessen med å arrangere den avdekket en rekke personer som bidro med sin tid og kompetanse og som har sagt seg villige til å bli med videre i arbeidet rundt å styrke Rødtvet. Festivalen ble for meg en måte å nå ut til mange mennesker av ulik bakgrunn og forsøke å få dem engasjert. Den var også et virkemiddel for å fange oppmerksomheten til de som kanskje ikke hadde møtt opp hvis jeg hadde invitert nabolaget til et medvirkningsmøte.

Kunne en «hvemsomhelst» gjort det samme?

Alle kan lage en festival. Alle kan dessuten jobbe for å styrke et lokalsamfunn, og alle står fritt til å gå inn i debatten med politikere og planmyndigheter. Så hvordan spiller min rolle som arkitekt inn i denne prosessen? Et element som i stor grad har styrt prosessen er mine *intensjoner*. Hvis for eksempel skole eller eldresenteret tatt initiativ til festivalen ville den vært noe riktig annet enn det den var, og sannsynligvis også sluttproduktet i seg selv. Jeg gikk inn i prosessen med en intensjon om å vekke til live et engasjement for Rødtvet som sted og lokalmiljø. Festivalen var på denne måten en generator for endring.

VEIEN VIDERE

Hvor har prosjektet ledet meg?

Konkrete engasjement

Som et resultat av festivalen har jeg kommet i kontakt med mange mennesker og organsiner lokalt på Rødtvet og ellers i dalen, og sammen med disse skal jeg jobbe mot å styrke lokalsamfunnet ytterligere

Arrangementsveileder

RØDTVETfestivalen håper jeg er kommet for å bli. For å gjøre det mulig å gjennomføre festivalen igjen har jeg utarbeidet en arrangementsveileder som er en steg-for-steg beskrivelse av hvordan man arrangerer festivalen. Veilederen er organisert som en oppdeling av alle elementene festivalen bestod av disse er delt inn i tydelige arbeidsoppgaver med klare ansvarsområder. Jeg håper at veilederen kan inspirere folk til å si ja til å bli med å arrangere festival til neste år ved at den gir et tydelig bilde av hva den enkelte oppgaven innebærer.

Mitt Rødtvet

Organisert nabolag

Mitt Rødtvet skal stiftes som organisasjon i februar, og skal jobbe for å styrke lokalsamfunnet og fremme beboernes interesser i den pågående planprosessen rundt utviklingen av stedet.

Kafé Vafflemix

Faglig og fellesskap

Mitt Rødtvet skal samarbeide med Rødtvet skole FAU om et nærmiljøtiltak som skal hete Kafé Vafflemix. Dette skal være en månedlig kafé hvor sosialt samvær, naboskap og faglig påfyll skal stå i sentrum. Kaféen skal være et midlertidig møtested frem til det eventuelt bygges noe nytt som er mer egnet. Arrangementet vil bidra til å forankre idéen om skolen som stedets samlepunkt og selve grunnsteinen i lokalmiljøet.

Groddalstinget

Politikk og folkemakt

Jeg har blitt valgt inn som styremedlem i Groddalstinget for 2019. I dette vervet kommer jeg til å jobbe med og fremme saker som bare berører hele dalen. Dette arbeidet vil skje gjennom å arrangere folkemøter for å øke bevisstheten om temaet i befolkningen, og ta temaene inn i den partipolitiske debatten.

Hjertesoneprosjektet

Trafikksikkerhet og aktivitet

Jeg kommer til å fungere som faglig konsulent for skolen og FAU når tiltaksplanen for hjertesoneprosjektet skal utarbeides, og skal følge det frem til ferdigstilling. Hjertesoneprosjektet skal ferdigstilles i løpet av våren 2019.

ALLE INVOLVERTE

Gjennom oppgaven har jeg vært innom mange ulike tema, steder og strukturer. Jeg har begynt å kartlegge resurspersoner og aktuelle organisasjoner som kan være en fordel med å samarbeide med fremover. Noen av disse er personer som skal inviteres til å bli pådrivere av Mitt Rødtvet som organisasjon, mens andre vil ha en rolle som støttespiller og samarbeidspartnere. Disse har jeg samlet i et eget organisasjonskart. I tillegg til dette fikk vi hjelp fra omtrent 50 frivillige. De lokale organisasjonene ble også kartlagt og invitert til et felles dialogmøte.

Organisasjonskartet

Rødtvet skole - fått bruke skolens fasiliteter og arrangere festivalen i skolegården. Jeg fikk dessuten lov til å få låne elever i skoletiden til kartleggingsprosessen. De bidro også med informasjonsspredning.

Apalløkka skole - bidro med miniforedrag, informasjonsspredning og lot oss gjennomføre ungdomstråkk i skoletiden med deres elever. De bidro dessuten med mange frivillige til festivalen.

Rødtvet skole FAU- Var medarrangør med Leder Lene Karin Wiberg som min tettteste samarbeidspartner.

Vestli FAU - Har vært en uvurderlig støttespiller. De har bidratt med informasjonsdeling, nettverksbygging og hold foredrag på miniFAGDAGEN. De har selv gjennomgått en stor snuoperasjon og har mye erfaring rundt dette som de gjerne deler med seg.

Bydel Grorud - Arrangerte ungdomstråkk på Apalløkka og bidro med kompetanse og informasjonsspredning.

Bydel Bjerke - Bidro med kompetanse, workshops på sletteløkka og informasjonsspredning.

Groruddalstinget - Groruddalstinget er en uavhengig arena for alle som er engasjerte i Groruddalens framtid. De jobber for å fremme det menneskelige aspektet. Temaene de tar opp speiler det som skjer i dalen. Bidro med folkemøter, informasjonsspredning, kompetanse og nettverk. Jan Bøhler bidro med Underholdning.

Stig Gård - Stig Gård, den lille kjempen, er en frivillig drevet organisasjon med et stort hjerte for barn og ungdom og forventer like muligheter for alle. Bidro med lydutstyr

Bydelsmødre – Skulle bidratt med appell. Bydelsmødrene er ressurssterke kvinner som har et stort nettverk, erfaring, kompetanse og kan kommunisere på flere språk. De bygger bro mellom individer og statlige tjenester. Grunntanken er at Bydelsmødrene skal kunne gi hjelp til selvhjelp.

BRAVE - v. Frankeh Yaya Colley bidro med foredrag. Brave er en organisasjon som å jobbe med å forhindre utenforskap blant unge med minoritetsbakgrunn.

NOVA - v. forsker Ingrid Tolstad bidro med en innføring i splotting-metoden.

Ohana for barn og unge - Bidro frivillige, mat og kafédrift på festivalen.

TV-aksjonen - Bidro foredrag og informasjonsspredning.

PBE - Bidro med å delta på kartleggingsaktiviteten.

Kommunestyret - v. Varaordfører Kamzy Gunaratnam bidro med appell og å åpne lyktevandringen.

GROW medielab - bidro med fotografering og photobooth. "

Barnas Trafikkklubb – v Zoe Line Barstad, bidro med aktiviteter for de minste

Frivillige

Katrine Elida Aaland - beboer på Flaen/Kalbakken.

Helle Jacobsen - bor på Skøyen.

Ingrid Sundvor - nestleder FAU Bor på Sandås

Ingrid Våset - klassekontakt - bor på Sandås

Kristine Skarphol – venninne

Michelle Schneider – venninne

Une Tangen Rekstad – venninne

Eva Bakke Negård -venninne

Anna Rosa Strassegger – venninne

Jayne Betina – venninne

Ida Bergli Wold, Interiør arkitekt

Håkon Kvidal - lydtekniker

Anne Berit Inderberg, Sletteløkka Arrangementer

Tron Hummelvold, Sletteløkka Arrangementer

Hanne Siktas, Sletteløkka Arrangementer

Rødtvet barnehage - refleksvandring og lykter og sang

Sandåsveien barnehage - refleksvandring og lykter og sang

AKS barnehage - refleksvandring og lykter og sang

Kakebakere

10 elever fra Apalløkka Skole

Dansegruppa BeU -dans

Claus, Stedda

Rolf Arne, Stedda

Kiwi - daglig leder Kjetil – mat og refleksvester

Rødtvet borettslag – økonomisk støtte

Kolås boligsameie – økonomisk støtte

Sletteløkka boligsameie – økonomisk støtte

TAG Arkitekter – økonomisk støtte

Totalt var det ca 60 frivillige involvert i festivalen.

Lokale organisasjoner

HVEM	HVA (kort)	HVOR
GREI Fotball	Fotball	Rødtvet
GREI Innebandy	innebandy	Rødtvet
Rødtvet Sjakk	sjakk	Rødtvet
Rødtvet Skolekor	kor	Rødtvet
Rødtvet Storband	Korps og storband	Rødtvet
Veitvet SK	Dans, fotball, innebandy, futsal, tennis, bordtennis, styrkesirkel/familietrim	Veitvet skole og kulturhuset Veitvet
Linderud IL	Fotball, cheerleading, ...	Linderud/Veitvet
Nysirkus Bjerke	Dans og nysirkusaktiviteter	Kulturhuset Veitvet
Stedda	fritidsklubb	Rødtvet skole
Ammerud IF	Håndball	Apaløkka
Ammerud Basket	Basketball	Apaløkka
Kommunale fritidsklubber	div tilbud	Bydel Bjerke og Grorud
SK- speed svømmeklubb	svømming	Nordtvet bad, Romsås, Linderud, Sinsen
Oslo Bryteklubb	Bryting	Kalbakken
Oslo musikk og kulturskole		Rødtvet
	<i>Musikkteater</i>	Rødtvet skole
	<i>Gitar</i>	Rødtvet skole

	<i>Keyboard</i>	Rødtvet skole
	<i>Tegning</i>	Rødtvet skole
	<i>Piano</i>	Rødtvet skole
Nordtvet Rideklubb	Rideklubb	Kalbakken/Nordtvet gård
Grorud Taekwondo klubb	Kampsport	Kalbakken
Norges jeger og fiskeforbund	Friluftsliv	Grorud
Lillomarka O-lag	orientering	Lillomarka/linderud?
Speidere på Kalbakken	speidere	Kalbakken
Lillomarka skiklubb	langrenn	Lillomarka arena
AKS		Rødtvet skole
Korene i Rødtvet kirke	sangkor	Rødtvet
Natteravner Apalløkka		
Natteravn Veitvet og Sletteløkka		
Sletteløkka Arrangementer		
Borettslagene -bomiljøutvalg		
Apalløkka Vel		
Sandås Vel		